

**PROBLEM AND SOLOUTIONS TO THE PROBLEMS OF
ORGANIZING ACTIVITIES FOR DEVELOPING STUDENTS'
QUALITY AT THE DISTRICT NON-FORMAL AND INFORMAL
EDUCATION CENTER IN BURIRAM PROVINCE**

Chaunpis Labchit

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Degree of Master of Education Program in Educational Administration**

November 2015

Copyright of Buriram Rajabhat University

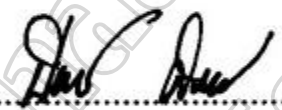

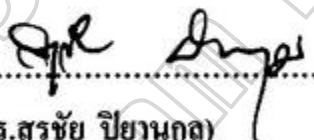
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นางสาวชนพิศ ลาภจิตร
เรียบร้อยแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการสอบ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์)

..... กรรมการ
(ดร.สาธิต พลเจริญ)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยากรณ์ ศิริกานุมาศ)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

..... กรรมการ
(ดร.สุรชัย ปิยานุกูล)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นอมล สมคума)

วันที่..... เดือน..... 18 พ.ย. 2550 พ.ศ.....

ชื่อเรื่อง	ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์	
ชื่อผู้วิจัย	ชวนพิศ ลากจิตร	
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ดร. สาธิต ผลเจริญ	ที่ปรึกษาหลัก
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปิยาภรณ์ ศิริภาณุมาศ	ที่ปรึกษาร่วม
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์ 2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ และ 2) ศึกษาแนวทางการแก้ปัญหการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบอำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์ ใน 9 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมพัฒนาวิชาการ ด้านกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ด้านกิจกรรมที่แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและสถาบันพระมหากษัตริย์ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านกิจกรรมลูกเสือ และกิจกรรมอาสาชวภูดาชาด ด้านกิจกรรมกีฬาและส่งเสริมสุขภาพและด้านกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถพิเศษ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารและครู จากศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้บริหารใช้ประชากร จำนวน 23 คน ส่วนครูได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน ได้ครู จำนวน 205 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 228 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม มี 3 ลักษณะคือ แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับและแบบปลายเปิด มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.964 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้านคือ ด้านกิจกรรมพัฒนาวิชาการและด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ มีปัญหาอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ผลการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ผู้บริหารและครูได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นดังนี้ ด้านกิจกรรมพัฒนาวิชาการ ควรจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาวิชาการตามหลักสูตรให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทุกอำเภอ มีการวิจัยและสำรวจความต้องการของผู้เรียนในด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการก่อนดำเนินการจัดกิจกรรม และ กำหนดเกณฑ์และแนวทางการวัดผลการจัดกิจกรรมพัฒนาวิชาการในแต่ละศูนย์ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ควรจัดให้มีการจัดการเรียนการสอนผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การเรียนทางไกล การติดตั้งสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและจัดหาคอมพิวเตอร์ประจำในแต่ละศูนย์การเรียนชุมชนทุกตำบลเพื่อให้สะดวกในการค้นคว้าหาความรู้ของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

TITLE	Problems and Solutions to the Problems of Organizing Activities for Developing Students' Quality at the District Non-Formal and Informal Education Center in Buriram Province		
AUTHOR	Chaunpis Labchit		
ADVISORS	Dr. Satit Pholcharoen		Major Advisor
	Assistant Professor Dr. Piyaporn Siripanumas		Co-advisor
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration
SCHOOL	Buriram Rajabhat University	YEAR	2015

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study problems of organizing activities for developing the students' quality at the District Non-Formal and Informal Education Center in Buriram Province and 2) to find out the solutions to the problems of organizing the activities for developing their quality in nine aspects: academic development, life skill development, development of information technology knowledge, ASEAN preparation, royalty expressed to nation, religion and monarchy, sufficiency economy learning, scout and red cross young volunteer, sports and health promotion, and special ability promotion. The sample consisted of 228 personnel of the District Non-Formal and Informal Education Center, including 23 administrators and 205 teachers. They were selected from a population via Krejcie and Morgan's table. The tool for collecting data was a questionnaire with three parts: checklist, five-rating scale and open-ended questions. The statistics employed to analyze the data were percentage, mean and standard deviation. The contents analysis was also conducted.

1. The research results revealed that the problems of organizing the activities for developing the students' quality at the target area was overall found at a high level. Having considered each aspect, it showed that two problems were found at the highest level i.e., academic development and development of information technology knowledge while other problems were found at a high level.

2. Regarding the solutions to these problems, it was discovered that the administrators and teachers of the District Non-Formal and Informal Education Center proposed the following suggestions to solve the problems: for academic development, the same standard of an academic development manual should be developed in all districts. The learners' needs should be asked and surveyed prior to organizing the activities. And criteria together with measurement of organizing the activities in all districts should be set in the same standard. For development of information technology knowledge, instructional activities should be carried out via information technology such as distance learning, rapid internet installment and computer facility in each learning center of all districts for retrieving information.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้โดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัย
ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
ดร.สาธิต ผลเจริญ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยาภรณ์ ศิริพานุมาศ
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และ ดร.สุรัชย์ ปิยานุกูล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาช่วยเหลือ
ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อยด้วยความเอาใจใส่
และได้อบรมประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ทั้งประสบการณ์อันมีค่ายิ่งให้แก่ผู้วิจัย และขอขอบคุณ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่ได้อำนวยความสะดวกด้านต่างๆ ในการประสานงาน
จัดทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ได้แก่ นายสถิตย์ ทองเหลา ผู้อำนวยการสำนักงาน
ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ ดร.พรรณี ราชจันทร์
ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์
นางสุทธินันท์ สิทธิสาท ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้
ในการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ที่กรุณาอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลในการวิจัย
ครั้งนี้ รวมถึงผู้บริหารและครู ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในจังหวัด
บุรีรัมย์ ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ประโยชน์และคุณค่าที่เกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบพระคุณแม่บิดา
มารดา ผู้ให้กำเนิดชีวิต บุรพจารย์ คณาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ช่วยเหลือและให้กำลังใจ
แก่ผู้วิจัยเสมอมา

ชวนพิศ ลาภจิตร

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและครู จำแนกตามอำเภอ	59
4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง	66
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของ ศูนย์การศึกษานอกระบบอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมและรายด้าน	67
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของ ศูนย์การศึกษานอกระบบอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านกิจกรรมพัฒนาวิชาการ โดยรวมและรายข้อ	68
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของ ศูนย์การศึกษานอกระบบอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต โดยรวมและรายข้อ	69
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของ ศูนย์การศึกษานอกระบบอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมและรายข้อ	70
4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของ ศูนย์การศึกษานอกระบบอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านกิจกรรมเพื่อเตรียม ความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน โดยรวมและรายข้อ	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.7 คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของ ศูนย์การศึกษานอกระบบอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านกิจกรรมที่แสดงออก ถึงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยรวมและรายข้อ	72
4.8 คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของ ศูนย์การศึกษานอกระบบอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมและรายข้อ	73
4.9 คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของ ศูนย์การศึกษานอกระบบอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านกิจกรรมลูกเสือและ กิจกรรมอาสาชวูกาชาด โดยรวมและรายข้อ	74
4.10 คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของ ศูนย์การศึกษานอกระบบอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านกิจกรรมกีฬาและส่งเสริม สุขภาพ โดยรวมและรายข้อ	75
4.11 คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของ ศูนย์การศึกษานอกระบบอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านกิจกรรมเสริมสร้าง ความสามารถพิเศษ โดยรวมและรายข้อ	76

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
2.1 กระบวนการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต	32
2.2 แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)	41

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษานอกระบบเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคม เป็นหลักสูตรที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของบุคคลที่อยู่นอกระบบ โรงเรียน มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ให้ความสำคัญกับการพัฒนากลุ่มเป้าหมายด้านจิตใจให้มีคุณธรรมควบคู่ไปกับการพัฒนาการเรียนรู้ สร้างภูมิคุ้มกัน สามารถจัดการกับองค์ความรู้ ทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีเพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 15 การศึกษานอกระบบ หมายถึง การศึกษาซึ่งจัดขึ้นนอกระบบปกติ ที่จัดให้กับประชาชนทุกเพศทุกวัย ไม่มีการจำกัดพื้นฐานการศึกษา อาชีพ ประสบการณ์หรือความสนใจ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้เรียนได้รับความรู้ในด้านพื้นฐานแก่การดำรงชีวิต ความรู้ทางด้านทักษะ การประกอบอาชีพและความรู้ด้านอื่น ๆ เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต การจัดการศึกษามีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบวิธีการจัดการศึกษาระยะเวลาของการศึกษา การวัดผลและประเมินผล ซึ่งเงื่อนไขความสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตร จะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 7)

เพื่อให้สถานศึกษาได้จัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เป็นไปตามแนวทางเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เกิดความคุ้มค่า ประหยัด เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จึงกำหนดกรอบการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามนโยบายการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ให้สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมจากการเรียนปกติ ให้กับนักศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสในการรับการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เพื่อให้การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. 2556 : 7)

จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาวิชาการพบปัญหาในเรื่องการจัดที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน เอกสารและสิ่งพิมพ์ต่างๆ ไม่เพียงพอทั้งนี้เพราะกิจกรรมการศึกษาตามอัยาศัย เป็นกิจกรรมทางการศึกษาที่เป็นการเรียนรู้ตามวิถีชีวิต การเรียนที่ไม่มีหลักสูตร ไม่มีเวลาเรียนที่แน่นอน ไม่มีการลงทะเบียน ไม่มีการวัดผล ประเมินผล ตลอดจนไม่มีการให้วุฒิบัตร เป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติจากสภาพแวดล้อมต่างๆ ในสังคม สื่อหนังสือพิมพ์ถือว่าเป็นสื่อมวลชนชนิดหนึ่งที่มีบทบาทในการจัดการศึกษาตามอัยาศัยให้ประชาชน (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัยาศัย. 2551 : 101)

ในด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง พบประเด็นปัญหาในเกี่ยวกับการติดตามผล กำกับดูแลการเรียนของผู้เรียนรายบุคคล ปัญหาการจัดให้ผู้เรียนมีการศึกษาค้นคว้า หรือปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง ปัญหาการศึกษาค้นคว้าทดลอง และการทำโครงการนำไปสู่ผลผลิตที่เป็นองค์ความรู้ตามสาระการเรียนรู้ ปัญหาการจัดหาครูหรือวิทยากรสอนเสริมในแต่ละภาคเรียน นอกจากนี้ยังพบว่า การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เน้นการนำความรู้และประสบการณ์จากการเรียนรู้สู่การปฏิบัติที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของตนเองและชุมชน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก (ทัศนีย์ คำนพัฒนามงคล. 2552 : 69)

นอกจากนี้ยังพบว่า ปัญหาการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัยาศัยอำเภอพบปัญหาในด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ การให้ผู้เรียนได้ฝึกงานตามสถานประกอบการยังไม่ได้ดำเนินการชัดเจน ทำให้ผู้เรียนขาดโอกาสในการพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในสถานประกอบการแต่ละแห่งนั้นมีอุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่ทันสมัย น่าสนใจ ซึ่งสถานศึกษาในสังกัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัยาศัยไม่มี (ชลธิชา เอี่ยมศิริ. 2552 : 70-71) การดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ยังขาดวิทยากรที่มีความรู้เฉพาะด้าน และขาดระบบการยืม-คืน หนังสือเรียนแบบอิเล็กทรอนิกส์ (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัยาศัย. 2553 : 1-9) นอกจากนี้ยังพบว่า ปัญหาในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนคือการขาดสถานที่และสถานประกอบการในการใช้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพจริง (จงจิต สุทธอรธ. 2542 : 100) และปัญหาการจัดการศึกษาในโรงเรียนเอกชนนอกระบบ พบว่า หลักสูตรไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โรงเรียนขาดสื่อการสอนที่ทันสมัย สถานที่คับแคบมีเสียงรบกวน ครูไม่มี

สวัสดิการและขาดการยอมรับจากสังคมและขาดเจ้าหน้าที่ของรัฐดูแลอย่างใกล้ชิดและครูขาดจิตวิทยาในการสอน (สุนทร โคตรบรรเทา และคณะ. 2545 : 98) และในการดำเนินการจัดการศึกษานอกระบบพบว่า ควรเพิ่มงบประมาณด้านอุปกรณ์ในการฝึกอบรมให้มากขึ้น ปัญหาด้านค่าตอบแทนวิทยากร ได้รับค่อนข้างน้อยควรเพิ่มในอัตราที่สูงขึ้น และควรมีกิจกรรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับสาขาวิชาชีพที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น (สุรเทพ ตันประเสริฐ. 2546 : 47)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวผู้วิจัย จึงสนใจศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหามาตรการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์ ตามนโยบายการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษามัธยมศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งผลของการศึกษาสามารถนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของบุคลากรในหน่วยงานให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหามาตรการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์
2. ได้ทราบปัญหาและแนวทางแก้ปัญหามาตรการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนพัฒนาการดำเนินงานการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยกำหนดกรอบงานวิจัยให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบายการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ใน 9 ด้าน ดังนี้ (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. 2556 : 7-11)

1. ด้านกิจกรรมพัฒนาวิชาการ
2. ด้านกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต
3. ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
4. ด้านกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน
5. ด้านกิจกรรมที่แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและสถาบัน

พระมหากษัตริย์

6. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
7. ด้านกิจกรรมลูกเสือ และกิจกรรมอาสาชวูกาชาด
8. ด้านกิจกรรมกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ
9. ด้านกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถพิเศษ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ ผู้บริหารและครู ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2557 ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร จำนวน 23 คน และครู จำนวน 435 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 458 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง กรณีผู้บริหารสถานศึกษาทั้งประชากร ส่วนครูจากการสุ่มประชากร โดยได้จากการกำหนดขนาดตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 148-149) จำแนกเป็นครู 205 คน หลังจากนั้นทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างให้กระจายไปทุกอำเภอตามสัดส่วน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 228 คน

3. **ตัวแปรที่ศึกษา** ได้แก่ ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอจังหวัดบุรีรัมย์ใน 9 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมพัฒนาวิชาการ ด้านกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ด้านกิจกรรมที่แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและสถาบันพระมหากษัตริย์ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านกิจกรรมลูกเสือ และกิจกรรมอาสาชุกวาทศาสตร์ ด้านกิจกรรมกีฬาและส่งเสริมสุขภาพและด้านกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถพิเศษ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ปัญหาการดำเนินงานการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน** หมายถึง อุปสรรคและข้อขัดข้องในการบริหารและการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของครูสังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นกระบวนการ เพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้บรรลุผลเพิ่มพูน ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ ตามความถนัด ความสนใจของผู้เรียนใน 9 ด้าน ได้แก่

1.1 **ด้านกิจกรรมพัฒนาวิชาการ** หมายถึง การจัดหาสื่อการเรียนรู้เพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้นอกเวลาให้กับนักศึกษา การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรมพัฒนาทางด้านวิชาการ การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาวิชาการให้กับผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง การให้ความรู้ทางวิชาการกับผู้เรียน โดยวิทยากรผู้มีความรู้ความสามารถในเรื่องนั้นๆ โดยตรงและนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความเหมาะสม เป็นต้น

1.2 **ด้านกิจกรรมทักษะชีวิต** หมายถึง การจัดกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้เรียน การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตให้กับผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง การเปิดโอกาสให้นักศึกษาร่วมกิจกรรมตามความสนใจ การให้ความรู้ด้านทักษะชีวิตกับผู้เรียน โดยวิทยากรผู้มีความรู้และประสบการณ์ เป็นต้น

1.3 ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การจัดทำคู่มือเทียบโอนความรู้ โดยการทดสอบเพื่อประเมินความรู้ สำหรับผู้ที่มีความรู้อยู่แล้ว คุรมีการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อช่องทางเพื่อการศึกษา ETV การจัดการเรียนการสอนร่วมกับเครือข่าย การจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนเข้าถึงข้อมูลและข่าวสารที่ทันสมัย การมีอุปกรณ์และสื่อการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ เป็นต้น

1.4 ด้านกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษารู้จักประวัติความเป็นมาของประชาคมอาเซียน การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสาร เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน ของประชาคมอาเซียน การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ด้านสังคมเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา ฯลฯ การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ด้านการเมืองการปกครองได้แก่ ประชาธิปไตยของประเทศไทย

1.5 ด้านกิจกรรมที่แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ การจัดกิจกรรมในวันสำคัญของชาติร่วมกับนักศึกษาการจัดกิจกรรมในวันสำคัญของศาสนา การจัดกิจกรรมในวันสำคัญของพระมหากษัตริย์ร่วมกับนักศึกษา การส่งเสริมให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ การเข้าร่วมกับชุมชนในการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ

1.6 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การจัดกิจกรรม โดยส่งเสริมให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริง การจัดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยมุ่งเน้นตามความสนใจของนักศึกษา การจัดกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษายึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง สุจริต ไม่ทิ้งถิ่นฐาน มีการถ่ายทอดความรู้ที่เป็นประโยชน์ให้กับชุมชน ผู้บริหารและครูเป็นต้นแบบการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น

1.7 ด้านกิจกรรมลูกเสือ และกิจกรรมอาสาชวภาษาชาติ หมายถึง การจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ-ชวภาษาชาติที่ถูกต้องตามข้อบังคับของคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ ผู้บริหารแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานลูกเสือ-ชวภาษาชาติอย่างชัดเจน จัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมลูกเสือ-ชวภาษาชาติอย่างเพียงพอและเอื้อต่อการจัดกิจกรรม การจัดกิจกรรมลูกเสือ-ชวภาษาชาติสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น จัดพิธีเปิดประชุมกองลูกเสือ-ชวภาษาชาติสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น จัดหาและเตรียมสถานที่ฝึกภาคสนามมีความเหมาะสมเอื้อต่อการจัดกิจกรรม ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้สอน ได้พัฒนาหาความรู้

เพิ่มเติมอยู่เสมอ ผู้บริหารพิเศษ ติดตาม กำกับจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ลูกเสือ-ยุวศาสตร์ด้วยการปฏิบัติจริงและรายงานผลการดำเนินกิจกรรม-ยุวศาสตร์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

1.8 ด้านกิจกรรมด้านกีฬา และส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง การจัดกิจกรรมด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพภายในองค์กรเป็นประจำ การจัดกิจกรรมด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพที่สร้างความสามัคคี เสริมสร้างสุขภาพใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์มีอุปกรณ์ กีฬาและเครื่องออกกำลังกายไว้คอยให้บริการอย่างเพียงพอส่งเสริมให้นักศึกษาและบุคลากรเล่นกีฬาและออกกำลังกาย การจัดกิจกรรมตรวจสุขภาพประจำปี

1.9 กิจกรรมเสริมสร้างความสามารถพิเศษ หมายถึง จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาแสดงความสามารถพิเศษ ส่งเสริมนักศึกษาที่มีความสามารถพิเศษให้มีโอกาสพัฒนาความสามารถในระดับที่สูงขึ้น การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้นักศึกษาค้นหาความสามารถของตนเอง จัดเวทีให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนความสามารถกับนักศึกษาสถาบันอื่นๆ ส่งเสริมให้นักศึกษาที่มีความสามารถพิเศษถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้เพื่อนๆ รับทราบ

2. แนวทางการแก้ปัญหา หมายถึง กระบวนการ วิธีการ ที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้บรรลุผลเพิ่มพูน ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ ตามความถนัด ความสนใจของผู้เรียน

3. ผู้บริหาร หมายถึง ข้าราชการครูที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์ หรือผู้รักษาการแทน ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์

4. ครู หมายถึง ครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นตำแหน่งพนักงานราชการที่ได้รับแต่งตั้งจากสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ ให้ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนและอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายในชุมชน

5. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์ หมายถึง
หน่วยงานในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์
สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่จัดบริการการศึกษานอก
ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยทุกรูปแบบแก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ การศึกษาขั้นพื้นฐาน
การศึกษาต่อเนื่องและการศึกษาตามอัธยาศัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบอำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ศึกษาและจัดลำดับเนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. หลักการจัดการศึกษานอกระบบระดับขั้นพื้นฐานตามหลักสูตร พุทธศักราช 2551
2. แนวทางการดำเนินงานการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
3. กรอบการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามนโยบายการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. กิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
5. หลักการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
6. บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต
7. ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต
8. การบริหารและการจัดการของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดบุรีรัมย์
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 9.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักการจัดการศึกษานอกระบบระดับขั้นพื้นฐานตามหลักสูตร พุทธศักราช 2551

การจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการจัดการศึกษาตามหลักสูตรที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของบุคคลที่อยู่นอกระบบ โรงเรียน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ประสบการณ์จากการทำงาน และการประกอบอาชีพ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนากลุ่มเป้าหมายด้านจิตใจให้มีคุณธรรมควบคู่ไปกับการพัฒนาการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 4) ได้ประกาศให้ใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เมื่อวันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2551 เป็นหลักสูตรที่มุ่งจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองอุดมการณ์การจัดการศึกษาตลอดชีวิต การสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ตามปรัชญา “คิดเป็น” เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตและสังคม มีการบูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม ศิลปธรรม และวัฒนธรรม มุ่งสร้างพื้นฐานการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และพัฒนาความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมจัดการศึกษาให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้ว่า การศึกษานอกระบบเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคม สามารถพึ่งพาตนเองได้ และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เป็นหลักสูตรที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของบุคคลที่อยู่นอกระบบ โรงเรียน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ประสบการณ์จากการทำงาน และการประกอบอาชีพ โดยการกำหนดสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ให้ความสำคัญกับการพัฒนากลุ่มเป้าหมายด้านจิตใจให้มีคุณธรรมควบคู่ไปกับการพัฒนาการเรียนรู้ สร้างภูมิคุ้มกัน สามารถจัดการกับองค์ความรู้ ทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยี เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สร้างภูมิคุ้มกันตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งคำนึงถึงธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้ที่อยู่นอกระบบ และสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีและการสื่อสาร

หลักการ

หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดหลักการไว้ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นด้านสาระการเรียนรู้ เวลาเรียน และการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นการบูรณาการเนื้อหาให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต ความแตกต่างของบุคคล ชุมชน และสังคม
2. ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้พัฒนาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยตระหนักว่าผู้เรียนมีความสำคัญ สามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ
4. ส่งเสริมให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีสติปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีศักยภาพในการประกอบอาชีพและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ต้องการ จึงกำหนดจุดหมายดังต่อไปนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข
2. มีความรู้พื้นฐานสำหรับการดำรงชีวิตและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
3. มีความสามารถในการประกอบสัมมาอาชีพให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และตามทันความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง
4. มีทักษะการดำเนินชีวิตที่ดี และสามารถจัดการกับชีวิต ชุมชน สังคม ได้
อย่างมีความสุขตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
5. มีความเข้าใจประวัติศาสตร์ชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย โดยเฉพาะภาษา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ความเป็นพลเมืองดี ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาอันมั่นคงในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

6. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

7. เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ และบูรณาการความรู้มาใช้ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

ระดับการศึกษา

แบ่งระดับการศึกษาออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. ระดับประถมศึกษา
2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

สาระการเรียนรู้

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วย 5 สาระการเรียนรู้ และ 18 มาตรฐานการเรียนรู้ ดังนี้

1. สาระทักษะการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1.1 มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 1.2 มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติที่ดีต่อการใช้แหล่งเรียนรู้

มาตรฐานที่ 1.3 มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติที่ดีต่อการจัดการความรู้

มาตรฐานที่ 1.4 มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติที่ดีต่อการคิดเป็น

มาตรฐานที่ 1.5 มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติที่ดีต่อการวิจัยอย่างง่าย

2. สาระความรู้พื้นฐาน ประกอบด้วย 2 มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ 2.1 มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับภาษาและการสื่อสาร

มาตรฐานที่ 2.2 มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

3. สาระการประกอบอาชีพ ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ 3.1 มีความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีในงานอาชีพ มองเห็นช่องทาง และตัดสินใจประกอบอาชีพได้ตามความต้องการ และศักยภาพของตนเอง

มาตรฐานที่ 3.2 มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะในอาชีพที่ตัดสินใจเลือก

มาตรฐานที่ 3.3 มีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการอาชีพอย่างมีคุณธรรม

มาตรฐานที่ 3.4 มีความรู้ ความเข้าใจ ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคง

4. สาระทักษะการดำเนินชีวิต ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ 4.1 มีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดีเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม

มาตรฐานที่ 4.2 มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการดูแล ส่งเสริมสุขภาพอนามัย และความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต

มาตรฐานที่ 4.3 มีความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีเกี่ยวกับศิลปะและสุนทรียภาพ

5. สาระการพัฒนาสังคม ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ 5.1 มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง สามารถนำมาปรับใช้ในการดำรงชีวิต

มาตรฐานที่ 5.2 มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่า และสืบทอดศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

มาตรฐานที่ 5.3 ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย มีจิตสาธารณะ เพื่อความสงบสุขของสังคม

มาตรฐานที่ 5.4 มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นความสำคัญของหลักการพัฒนา และสามารถพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน/สังคม

กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต

กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม ผู้เรียนจะต้องผ่านการประเมินกิจกรรม ไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง

วิธีการจัดการเรียนรู้

วิธีการจัดการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีการจัดการเรียนรู้วิธีเดียว คือ วิธีเรียน กศน. ที่สามารถจัดการเรียนรู้ได้หลากหลายรูปแบบ ได้แก่

1. การเรียนรู้แบบพบกลุ่ม เป็นการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดให้ผู้เรียนมาพบกัน โดยมีครูเป็นผู้ดำเนินการให้เกิดกระบวนการกลุ่ม เพื่อให้มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และหาข้อสรุปร่วมกัน

2. การเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนกำหนดแผนการเรียนรู้ของตนเองจากภูมิปัญญา ผู้รู้ และสื่อต่างๆ

3. การเรียนรู้แบบทางไกล เป็นการจัดการเรียนรู้จากสื่อต่างๆ โดยที่ผู้เรียนและครูจะสื่อสารกันทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นส่วนใหญ่ หรือถ้ามีความจำเป็นอาจพบกันเป็นครั้งคราว

4. การเรียนรู้แบบชั้นเรียน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สถานศึกษากำหนดรายวิชา เวลาเรียน และสถานที่ชัดเจน ซึ่งการจัดการเรียนรู้นี้เหมาะสำหรับผู้เรียนที่มีเวลามาเข้าชั้นเรียน

ระยะเวลาในการเรียน

การจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในแต่ละระดับ ใช้เวลาในการเรียนตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 4 ภาคเรียน ยกเว้นกรณีที่มีการเทียบโอนผลการเรียน สามารถจบหลักสูตรก่อนได้ ซึ่งการเทียบโอนผลการเรียนสามารถกระทำได้โดยการเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาในระบบเข้าสู่หลักสูตรและวิธีการจัดการศึกษานอกระบบตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และการเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาที่จัดเป็นหลักสูตรเฉพาะการศึกษาดำเนินการเทียบความรู้และประสบการณ์

การลงทะเบียน

การลงทะเบียนของนักศึกษาการศึกษานอกระบบตามหลักสูตรและวิธีการจัดการศึกษานอกระบบตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคเรียน กำหนด ดังนี้

1. ระดับประถมศึกษา ลงทะเบียนเรียนภาคเรียนละไม่เกิน 14 หน่วยกิต
2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ลงทะเบียนเรียนภาคเรียนละไม่เกิน 16 หน่วยกิต
3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ลงทะเบียนเรียนภาคเรียนละไม่เกิน 20 หน่วยกิต

การจัดกระบวนการเรียนรู้

การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ ตามปรัชญาพื้นฐานของ

การศึกษานอกโรงเรียน “คิดเป็น” โดยเน้นพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ ประยุกต์ใช้ความรู้และสร้างองค์ความรู้สำหรับตนเอง และชุมชน สังคม ซึ่งกำหนดรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ดังนี้

1. กำหนดสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม ให้เชื่อมโยงกับประสบการณ์และสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร โดยผู้เรียนทำความเข้าใจกับสภาพปัญหาความต้องการนั้นๆ แล้วกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ และวางแผนการเรียนรู้ของตนเองเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป

2. แสวงหาข้อมูลและจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม โดยศึกษาค้นคว้าหาความรู้ รวบรวม ข้อมูลของตนเอง ชุมชน สังคม และวิชาการ จากสื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายมีการสะท้อนความคิด ระดมความคิดเห็น อภิปราย วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล และสรุปเป็นความรู้

3. ปฏิบัติ โดยให้นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เหมาะสมกับสังคม และวัฒนธรรม

4. ประเมินผลการเรียนรู้ โดยให้มีการประเมิน ทบทวนแก้ไขข้อบกพร่องและตรวจสอบผลการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ที่วางไว้

สื่อการเรียนรู้

ในการจัดการเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยการใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อบุคคล ภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ชุมชน และแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ผู้เรียน ครู สามารถพัฒนาสื่อการเรียนรู้ขึ้นเอง หรือนำสื่อต่างๆ ที่มีอยู่ใกล้ตัว และข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการเรียนรู้ โดยใช้วิจารณญาณในการเลือกใช้สื่อต่างๆ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณค่า น่าสนใจ ชวนคิด ชวนติดตาม เข้าใจง่าย เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ลึกซึ้งและต่อเนื่องตลอดเวลา

การเทียบโอน

สถานศึกษาต้องจัดให้มีการเทียบโอนผลการเรียนหรือเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน ให้เป็นส่วนหนึ่งของผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยสถานศึกษาต้องจัดทำระเบียบหรือแนวปฏิบัติการเทียบโอนให้

สอดคล้องกับแนวทางการเทียบโอนที่สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
อัธยาศัยกำหนด

การวัดและประเมินผลการเรียน

เป็นกระบวนการที่ให้ได้ว่าซึ่งข้อมูลสารสนเทศที่แสดงถึงการพัฒนา ความก้าวหน้า
ความสำเร็จ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และข้อมูลที่จะเป็นประ โยชน์ต่อการส่งเสริมให้
ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ เกิดทักษะกระบวนการและค่านิยมที่พึงประสงค์
ซึ่งสถานศึกษาในฐานะเป็นผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษา จะต้องจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติใน
การวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน
และเป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน

1. การวัดและประเมินผลรายวิชา เป็นการประเมินผลการเรียนรายวิชาสถานศึกษาต้อง
ดำเนินการควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้า
ทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ อันเป็นผลเนื่องมาจาก
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพียงใด และต้องมีการประเมินผลรวม เพื่อทราบว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้หรือไม่อย่างไร ดังนั้น การวัดและประเมินผลจึงต้องใช้
เครื่องมือ และวิธีการที่หลากหลายให้สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้
ที่คาดหวัง

2. การประเมินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นการประเมินสิ่งที่ผู้เรียนปฏิบัติ เพื่อการ
พัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม โดยพิจารณาทั้งเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติกิจกรรม
และผลจากการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

3. การประเมินคุณธรรม เป็นการประเมินสิ่งที่ต้องการปลูกฝังในตัวผู้เรียน โดยประเมิน
จากกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งด้านการพัฒนาตน การพัฒนางาน การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข
การพัฒนาคุณภาพชีวิต การเข้าร่วมกิจกรรม การเรียนรู้รายวิชาต่างๆ และกิจกรรมในลักษณะอื่นๆ
ที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

การจบหลักสูตร

ผู้จบการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในแต่ละระดับการศึกษา ต้องผ่านเกณฑ์การจบหลักสูตร ดังนี้

1. ผ่านการประเมินและได้รับการตัดสินผลการเรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดทั้ง 5 สาระการเรียนรู้และได้ตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดตาม โครงสร้างหลักสูตร
2. ผ่านกระบวนการประเมินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง
3. ผ่านกระบวนการประเมินคุณธรรม
4. เข้ารับการประเมินคุณภาพการศึกษานอกระบบระดับชาติ

แนวทางการดำเนินงานการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ในการจัดและส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้มีคุณภาพและบริการประชาชนได้อย่างทั่วถึงมีแนวทางการดำเนินงานจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อส่งเสริมการศึกษาคลอดชีวิตและการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ซึ่งสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้กำหนดแนวทางดำเนินงานการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และตัวชี้วัดผลการดำเนินงานดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553 : 4)

วิสัยทัศน์

คนไทยได้รับการศึกษาคลอดชีวิตและการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำที่มีคุณภาพได้ทุกที่ ทุกเวลา อย่างทั่วถึง และเท่าเทียมกัน เพื่อให้เกิดสังคมฐานความรู้ และการมีอาชีพอย่างยั่งยืน

พันธกิจ

1. จัดและส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้มีคุณภาพและบริการประชาชนได้อย่างทั่วถึง
2. จัดและส่งเสริมการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำเพื่อพัฒนาสมรรถนะของประชาชนและชุมชนให้สามารถสร้างรายได้ สร้างสรรค์และแข่งขันด้านอาชีพ ได้อย่างยั่งยืน
3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศในการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อส่งเสริมการศึกษาคลอดชีวิตและการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ
4. พัฒนาและส่งเสริมการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และเทคโนโลยี

สารสนเทศและการสื่อสาร มาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพต่อการจัดการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยและการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ

5. พัฒนาบุคลากรและระบบการบริหารจัดการให้สามารถดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อส่งเสริมการศึกษาดลอดชีวิตและการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำของประชาชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์

1. คนไทยได้รับโอกาสทางการศึกษาในรูปแบบของการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
2. ประชากรวัยแรงงานมีสมรรถนะในการประกอบอาชีพ สามารถประกอบอาชีพที่สร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้อย่างยั่งยืน
3. ชุมชนมีฐานอาชีพที่หลากหลาย ที่สามารถยกระดับไปสู่วิสาหกิจชุมชนอันนำไปสู่การสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจในระดับประเทศได้
4. องค์กรภาคส่วนต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศมาร่วมเป็นภาคีเครือข่ายในการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างกว้างขวาง
5. หน่วยงานและสถานศึกษานำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างทั่วถึง

6. บุคลากรของหน่วยงานและสถานศึกษาได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างทั่วถึง

7. หน่วยงานและสถานศึกษามีการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ตัวชี้วัด

1. เจริญปริมาณ

1.1 ร้อยละของประชากรกลุ่มต่างๆ (กลุ่มประชากรวัยแรงงานปกติทั่วไป กลุ่มประชากรวัยแรงงานที่เป็นผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้บกพร่องทางร่างกายและการเรียนรู้ และกลุ่มชาติพันธุ์ ชนกลุ่มน้อย และกลุ่มผู้สูงอายุ) ที่ได้รับบริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างทั่วถึง ครอบคลุมและเป็นธรรม

1.2 ร้อยละของประชากรวัยแรงงานที่เข้ารับการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำที่มีสมรรถนะในการประกอบอาชีพที่เพิ่มขึ้น

1.3 ร้อยละของชุมชนที่มีฐานอาชีพเพิ่มขึ้นอันเนื่องมาจากการจัดการศึกษาอาชีพ

เพื่อการมีงานทำของสถานศึกษา

1.4 ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษาที่มีภาคีเครือข่ายในการดำเนินงานการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเพิ่มมากขึ้น

1.5 ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษาที่นำเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารองค์กร และ จัดบริการการศึกษาและการเรียนรู้ให้กับประชาชน

1.6 ร้อยละของผู้รับบริการที่ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของหน่วยงานและสถานศึกษา

1.7 ร้อยละของบุคลากรประเภทและระดับต่างๆ ของหน่วยงานและสถานศึกษา ที่ได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัย

1.8 ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษาที่มีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

2. เชิงคุณภาพ

2.1 ร้อยละของผู้รับบริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกลุ่มเป้าหมาย ต่างๆ (กลุ่มประชากรวัยแรงงานปกติทั่วไป กลุ่มประชากรวัยแรงงานที่เป็นผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ พิการ ผู้บกพร่องทางร่างกายและการเรียนรู้ และกลุ่มชาติพันธุ์ ชนกลุ่มน้อย และกลุ่มผู้สูงอายุ) ที่มี ความพึงพอใจต่อบริการที่ได้รับ

2.2 ร้อยละของประชากรวัยแรงงานที่สำเร็จการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำที่สามารถ นำความรู้ไปใช้ในการสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว

2.3 ร้อยละของชุมชนที่สามารถสร้างฐานอาชีพใหม่ และมีความสามารถเชิงการ แข่งขัน

2.4 ร้อยละของภาคส่วนต่างๆ ของสังคมที่เข้ามามีส่วนร่วมเป็นภาคีเครือข่ายในการ ดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

2.5 ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษาที่นำเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารองค์กร และจัดบริการการศึกษาและการเรียนรู้ ให้กับประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

2.6 ร้อยละของผู้รับบริการที่มีความพึงพอใจต่อการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของหน่วยงานและสถานศึกษา

2.7 ร้อยละของบุคลากรของหน่วยงานและสถานศึกษาประเภทและระดับต่างๆ ที่

ได้รับการพัฒนาสมรรถนะในการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และสามารถนำมาใช้ในการพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.8 ร้อยละของผู้รับบริการที่มีความพึงพอใจต่อระบบการบริหารจัดการในการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ตามที่รัฐบาลมีนโยบายด้านการศึกษา เพื่อสร้าง โอกาสทางการศึกษาและกระจาย โอกาสทางการศึกษาในสังคมไทย โดยคำนึงถึงการสร้างความเสมอภาค ความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นแก่ประชากร ทุกกลุ่ม รวมถึงผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้บกพร่องทางกาย/ทางการเรียนรู้ ชนกลุ่มน้อย โดยสนับสนุนการจัดการศึกษาตามวัยและพัฒนาการอย่างมีคุณภาพตั้งแต่ก่อนวัยเรียน จนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการจัดการศึกษาชุมชนเพื่อมุ่งให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้และการศึกษาตลอดชีวิตนั้น

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้กำหนดนโยบายด้านการจัดการศึกษานอกระบบ แผนงานสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสนับสนุนการจัดการศึกษาดังนี้

1. ค่าเล่าเรียน
2. ค่าหนังสือเรียน
3. ค่าจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างทั่วถึง

เพื่อเพิ่ม โอกาสในการรับการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เพื่อให้การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จึงกำหนดกรอบการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามนโยบายการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ให้สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมจากการเรียนปกติ ให้กับนักศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กรอบการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามนโยบายการจัดการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เพื่อให้สถานศึกษาได้จัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เป็นไปในแนวทางเดียวกันอย่างมี
ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เกิดความคุ้มค่า ประหยัด เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนและทางราชการสูงสุด
สำนักงาน กศน. จึงได้กำหนดกรอบการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จำนวน 9 กิจกรรม ดังนี้
(สำนักงานการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย. 2556 : 7-11)

1. กิจกรรมพัฒนาวิชาการ

เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้เพียงพอกับการศึกษาในแต่ละ
ระดับและพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถทางด้านวิชาการเพิ่มมากขึ้นในรายวิชาตาม
หลักสูตรสถานศึกษาได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ หรือวิชาอื่นๆ ตาม
ความต้องการของนักศึกษา โดยมีรูปแบบการดำเนินงาน ดังนี้

1.1 วิทยากรหรือผู้สอน ควรเป็นผู้ที่มีความรู้หรือประสบการณ์ในการ
สอนวิชานั้นๆ โดยตรงซึ่งอาจจะเป็นบุคคลภายนอก หรือครูศูนย์การชุมชน ได้ตามความเหมาะสม

1.2 จำนวนนักศึกษา ที่ร่วมกิจกรรม ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้บริหารสถานศึกษา

2. กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต

เป็นการจัดกิจกรรมเสริมเพิ่มเติมจากการเรียนปกติในสาระทักษะการดำเนินชีวิตหลักสูตร
การศึกษานอกระบบขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เนื่องจากสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่าง
รวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมข่าวสารข้อมูล และเทคโนโลยี มีการแข่งขันและความขัดแย้งมากขึ้น
จึงมีความจำเป็นที่สถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตให้กับ นักศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์
หลัก คือ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีเจตคติ ค่านิยมที่ถูกต้อง และมีทักษะ หรือความสามารถ
พื้นฐานที่จำเป็นในการเผชิญปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิต เช่น ปัญหาสุขภาพจิต ปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พึง
ประสงค์ ปัญหาเพศสัมพันธ์ ปัญหาทะเลาะวิวาท ครอบครัวแตกแยก ความรุนแรง ภัยพิบัติ
ความเครียด ฯลฯ รวมทั้งมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมี
ความสุขและสามารถนำความรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรมไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่าง
เหมาะสม

ทักษะชีวิต 10 ประการ (ขององค์การอนามัยโลก) ที่นักศึกษาทุกคนจำเป็นต้องมี คือ

- 1) ทักษะการตัดสินใจ 2) ทักษะการแก้ปัญหา 3) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ 4) ทักษะการคิดอย่างมีวิจรรณญาณ 5) ทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ 6) ทักษะการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น 7) ทักษะการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง 8) ทักษะการเข้าใจผู้อื่น 9) ทักษะการจัดการกับอารมณ์ และ 10) ทักษะการจัดการกับความเครียด

สำหรับเนื้อหาที่สถานศึกษาจะนำมาใช้ในการฝึกทักษะชีวิตให้กับ นักศึกษา จะมาจากประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม โดยขอบข่ายเนื้อหาที่เป็นจุดเน้น 8 เรื่อง คือ

2.1 ทักษะชีวิตเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติด เช่น จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์พิษภัยของยาเสพติด เหล้า บุหรี่/ถ้าใช้ยาเสพติดจะเกิดอะไรขึ้นกับตนเองและคนในครอบครัว/ฝึกกระบวนการตัดสินใจแก้ปัญหาในสถานการณ์เสี่ยงที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด/พ่อแม่จะทำอย่างไรเมื่อลูกติดยา ฯลฯ

2.2 ทักษะชีวิตเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เพศศึกษาแก้ปัญหาเอดส์ เช่น จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการคิดอย่างวิเคราะห์ถึง โอกาสเสี่ยงที่อาจมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่พร้อมและผลกระทบที่จะตามมา/ฝึกทักษะการเจรจาต่อรองเพื่อป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศและวิธีการขอความช่วยเหลือ ฯลฯ

2.3 ทักษะชีวิตเพื่อส่งเสริมคุณธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการปฏิเสธและหาทางออกเมื่อถูกชักชวนไปเกี่ยวข้องกับอบายมุข ฝึกทักษะการสื่อสารและสร้างสัมพันธภาพ ในเรื่องความเสียสละ มีเมตตากรุณา ให้อภัย และสร้างความตระหนักในเรื่องความขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สะอาด สุภาพ สามัคคี มีน้ำใจ ฯลฯ

2.4 ทักษะชีวิตเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์เรื่องการใช้ทรัพยากรและพลังงานอย่างประหยัดเพื่อลดภาวะโลกร้อน / กระบวนการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาเมื่อพลังงานขาดแคลน ฯลฯ

2.5 ทักษะชีวิตเพื่อส่งเสริมความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น จัดกิจกรรม

การเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์เรื่อง โอกาสเสี่ยงที่ทำให้เกิดภัยอันตรายต่าง ๆ ทั้งอุบัติเหตุ ภัยธรรมชาติ ก่อการร้ายถูกทำร้ายร่างกาย ถูกล่อลวง การถูกละเมิดสิทธิ / ฝึกทักษะการสื่อสารเพื่อ เตือนภัยแจ้งเหตุร้าย การขอความช่วยเหลือ การอพยพ / ฝึกทักษะการจัดการความเครียดเมื่อประสบ ภัยพิบัติ

2.6 ทักษะชีวิตเพื่อส่งเสริมสุขภาพกาย-จิต เช่น จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะ การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง โดยสำรวจพฤติกรรมในชีวิตประจำวันที่เป็น การส่งเสริม หรือทำลายสุขภาพของตนเอง/ การวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสียเพื่อหาทางเลือกที่เหมาะสมในการดูแล สุขภาพตนเอง ฯลฯ

2.7 ทักษะชีวิตเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยและความเป็นพลเมืองในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เช่น จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการคิด อย่างมีวิจารณญาณเรื่องสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ การมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชน/ฝึกการคิดวิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหาชุมชนด้วยวิถีทางประชาธิปไตย การตรวจสอบ การเลือกตั้งเพื่อให้ได้ผู้แทนที่สามารถทำคุณประโยชน์ให้ชุมชน สังคม ได้อย่างมีเหตุผลและ อีสุระ ฯลฯ

2.8 ทักษะชีวิตอื่นๆ โดยสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมเนื้อหาอื่นๆ ได้ตามความต้องการ และความสนใจของนักศึกษา

3. กิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

เป็นกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ระบบการเรียนแบบ อีเล็คทรอนิกส์ การแสวงหาความรู้หรือเข้าถึงข้อมูลและข่าวสารอย่างรู้เท่าทัน โดยกำหนดแนวทาง ให้สถานศึกษาดำเนินการ ดังนี้

3.1 จัดการเรียนการสอนหลักสูตรคอมพิวเตอร์พื้นฐาน และสาระสำคัญของ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ให้กับกลุ่มเป้าหมายที่ยัง ไม่มีความรู้ตามหลักสูตรคอมพิวเตอร์พื้นฐาน และจะจบหลักสูตรการศึกษานอกระบบขั้นพื้นฐาน ทุกระดับ

3.2 จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรคอมพิวเตอร์พื้นฐาน และสาระสำคัญของพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 หรือเทียบโอนความรู้โดย

3.2.1 เทียบโอนความรู้ โดยการทดสอบเพื่อประเมินความรู้ สำหรับผู้ที่มีความรู้อยู่แล้ว

3.2.2 จัดการเรียนการสอนเอง

3.2.3 จัดการเรียนการสอนร่วมกับเครือข่าย

3.3 ระยะเวลาจัดการเรียนการสอน ไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมง หรือเทียบเท่า

4. กิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมผู้ประกอบการอาเซียน

เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียน ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ในด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ความมั่นคง และการเมืองประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

4.1 กิจกรรมรู้จักประชาคมอาเซียน ความเป็นมา ชื่อประเทศอย่างเป็นทางการ ที่ตั้งและอาณาเขต ฯลฯ

4.2 กิจกรรมพัฒนาการศึกษา การเรียนภาษาเพื่อการสื่อสาร เช่น ภาษาอังกฤษ จีน มาเลย์ คากาล็อก (ฟิลิปปินส์) อินโดนีเซีย พม่า เวียดนาม เขมร และลาว

4.3 กิจกรรมส่งเสริมความรู้ด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน อุตสาหกรรม แรงงานสินค้าส่งออกและนำเข้าจากประเทศไทย ทรัพยากร การคมนาคม แหล่งท่องเที่ยว ฯลฯ

4.4 กิจกรรมส่งเสริมความรู้ด้านสังคม ชาติพันธุ์ ศิลปและวัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา ความเชื่อ ฯลฯ

4.5 กิจกรรมส่งเสริมความรู้ด้านความมั่นคงและปัญหาข้อพิพาท ผลประโยชน์กับประเทศไทย

4.6 กิจกรรมส่งเสริมความรู้ด้านการเมืองการปกครอง ได้แก่ ประชาธิปไตย สังคมนิยม สมบูรณาญาสิทธิราชย์ และเผด็จการ

5. กิจกรรมที่แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและสถาบันพระมหากษัตริย์

เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียน ได้แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นคนไทย รักชาติและรักอธิปไตยของไทยทะนุบำรุงและปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนาที่นับถือ การส่งเสริมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริการเทิดทูนและปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์

6. กิจกรรมการเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง

เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี โดยอาศัยความรอบรู้ และระมัดระวังในการนำความรู้มาใช้ในการวางแผนดำเนินงาน และมีสำนึกในคุณธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต มีความขยันหมั่นเพียร มานะอดทน ใฝ่ดีและปัญญาในการดำรงชีวิตด้วยความรอบคอบ โดยสามารถนำมาประยุกต์ให้เกิดผลในทางปฏิบัติในการดำรงชีวิตประจำวันทั้งต่อตนเอง ครอบครัว และชุมชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

7. กิจกรรมลูกเสือ และกิจกรรมอาสาชวภาษา

เป็นกิจกรรมเพื่อพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีจิตอาสา มีความเสียสละในการช่วยเหลือผู้อื่น สังคมและชุมชน โดยดำเนินการร่วมกับสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ สำนักกิจการลูกเสือและชวภาษา กระทรวงศึกษาธิการ สโมสรลูกเสือ และสำนักงานชวภาษา สภากาชาดไทย

7.1 การเปิดกองลูกเสือและการจัดกิจกรรมลูกเสือ ให้เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

7.2 การจัดตั้งชมรมอาสาชวภาษา และการจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ตามนโยบายด้านกิจกรรมอาสาชวภาษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

8. กิจกรรมด้านกีฬา และส่งเสริมสุขภาพ

เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน ได้มีโอกาสออกกำลังกายและเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพพลานามัยที่ดี สร้างนิสัยความมีน้ำใจเป็นนักกีฬาและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เป็นการสร้างความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะ ให้รู้จักแพ้ รู้ชนะ รู้อภัย และเป็นการสร้างสัมพันธภาพอันดี

ระหว่างนักศึกษา ครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน บุคลากรทางการศึกษา พนักงานราชการ ข้าราชการพลเรือน ครู และผู้บริหารหน่วยงาน/สถานศึกษา

9. กิจกรรมเสริมสร้างความสามารถพิเศษ

เป็นกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ หรือมีพรสวรรค์ในด้านต่างๆ ให้มีโอกาสและกล้าแสดงออกถึงทักษะ ความรู้ ความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ ในแนวทางที่ถูกต้อง เหมาะสม และพัฒนาความสามารถพิเศษหรือพรสวรรค์นี้ไปใช้ประโยชน์ต่อตนเอง และส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาตลอดชีวิต ของสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยต่อไป

รูปแบบของกิจกรรม

1. แบบการจัดค่ายวิชาการ ค่ายกิจกรรม ทั้งค่ายไป – กลับ และค่ายค้างคืน
2. แบบชั้นเรียน โดยครู กศน. หรือวิทยากรที่มีความรู้หรือประสบการณ์ในการสอนวิชานั้น ๆ เป็นผู้จัดกิจกรรมหรือร่วมกับเครือข่าย
3. แบบศึกษาดูงาน ในพื้นที่ใกล้เคียงหรือภายในจังหวัด/ภาคเดียวกัน กรณีออกนอกพื้นที่ให้ขอความเห็นชอบจากผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม.

งบประมาณ

ในแผนงานสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษานอกระบบตั้งแต่อนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน งบเงินอุดหนุน ในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีรายละเอียด ดังนี้

1. ระดับประถมศึกษา	คนละ 140 บาทต่อภาคเรียน (280 บาท/ปี)
2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	คนละ 290 บาทต่อภาคเรียน (580 บาท/ปี)
3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	คนละ 290 บาทต่อภาคเรียน (580 บาท/ปี)
4. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ	คนละ 530 บาทต่อภาคเรียน (1,060 บาท/ปี)

ให้การเบิกจ่าย เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ ภายในวงเงินรายหัวผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมในภาคเรียนนั้นๆ โดยยึดหลักประหยัด ถูกต้อง โปร่งใส พร้อมรับการตรวจสอบ และไม่ให้สถานศึกษาเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมจากผู้เรียน (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. 2556 : 11)

กิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นงานสำคัญของสถานศึกษาที่ต้องจัดขึ้นเป็นการส่งเสริมงานวิชาการนอกเหนือจากกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมุ่งหวังให้นักศึกษาเป็นคนดี คนเก่ง อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของคำว่า กิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนไว้ดังนี้

กรมวิชาการ (2545 : 3) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหมายถึง กิจกรรมที่จัดอย่างเป็นกระบวนการด้วยรูปแบบ วิธีการที่หลากหลายให้ได้รับประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง มีความหมายและมีคุณค่าในการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม มุ่งส่งเสริมเจตคติ คุณค่าชีวิต ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึกในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับตัวและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติและดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2551: 2-3) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้าน เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบ วินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ใช้องค์ความรู้ ทักษะและเจตคติจากการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติกิจกรรมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะที่สำคัญ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ซึ่งจะส่งผลในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทยและมีจิตสาธารณะ เกิดทักษะการทำงาน และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก

สรุปได้ว่า กิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หมายถึง บรรดากิจกรรมต่างๆ ที่สถานศึกษา จัดทำขึ้นอย่างเป็นกระบวนการ มีรูปแบบนอกเหนือจากการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้บรรลุผล เพิ่มพูน ความรู้ ความสามารถและ

ประสบการณ์ ตามความถนัด ความสนใจของผู้เรียน เสริมสร้างให้นักเรียนเป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบ วินัย ปฏิบัติและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

ความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญและจำเป็น จะช่วยให้ศูนย์ การศึกษานอกระบบ สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้มีผู้ให้ความสำคัญของ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ไว้ดังนี้

สุพิน บุญชูวงศ์ (2542 : 16) ให้ความสำคัญของกิจกรรมนักเรียนไว้ว่าเป็นกิจกรรมที่ทำให้ ผู้เรียน ได้รู้จักการอยู่ร่วมกัน มีความสนใจ กระตือรือร้น ใช้เวลาว่างให้มีคุณค่า มุ่งเสริมพัฒนาการ ทั้ง 4 ด้าน ทางกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา

กรมวิชาการ (2546 : 1) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กำหนดแนวทางการจัดการศึกษา โดยยึดหลัก ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการ จัดการศึกษาต้องให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้ตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ให้สอดคล้องกับ ความสนใจและความถนัดของผู้เรียน กำเนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมและ เทคโนโลยีก่อให้เกิดทั้งผลดีและผลเสียต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบันของบุคคล ทำให้เกิดความ ยุ่งยาก ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ได้อย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี มีความสุขบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียงและยั่งยืน

สรุปได้ว่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนา ความสามารถของตนเองตามศักยภาพ ตามความสนใจ ความถนัด มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้ จัดให้เรียนรู้ทั้ง 5 สาระ เป็นการพัฒนาที่สำคัญ ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาองค์รวมของความเป็น มนุษย์ให้ครบทุกด้านทั้ง ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบ วินัย และมีคุณภาพ

หลักการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

เพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาและกระจายโอกาสทางการศึกษาในสังคมไทยโดยคำนึงถึงการสร้างความเสมอภาค ความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นแก่ประชากรทุกกลุ่ม รวมถึงผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้บกพร่องทางกาย/ทางการเรียนรู้ ชนกลุ่มน้อย โดยสนับสนุนการจัดการศึกษาตามวัยและพัฒนาการอย่างมีคุณภาพตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการจัดการศึกษาชุมชนเพื่อมุ่งให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้และการศึกษาตลอดชีวิตนั้น ได้มีผู้ให้หลักการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนไว้ดังนี้

ใจจริง บุญเรืองรอด (2542 : 28) ได้เสนอหลักการเกี่ยวกับกิจการนักเรียนไว้ว่า การจัดกิจกรรมนักเรียนแยกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ การจัดในลักษณะการบริการโดยครูอาจารย์ เป็นเพียงผู้ดูแลให้คำปรึกษาและเป็นการพัฒนาการศึกษา โดยครูนำไปพัฒนาการเรียนการสอนให้นักเรียนบริหารงานกิจการนักเรียนควรอยู่บนพื้นฐานปรัชญา เพื่อนำสู่การปฏิบัติที่ถูกต้อง

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2555 : 11) ได้จัดทำคู่มือการดำเนินงานหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยกำหนดหลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ไว้ดังนี้

1. สถานศึกษาจัดให้มีการลงทะเบียนกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตในภาคเรียนแรก เพื่อทำความเข้าใจ ให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานของกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต จนเกิดความตระหนัก และเห็นความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถเขียน โครงการ และดำเนินการตาม โครงการได้

2. สถานศึกษาให้ผู้เรียนเสนอ โครงการกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต และวางแผนการเรียนรู้ร่วมกับครู และทำกิจกรรมไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง โดยให้ผู้เรียนเสนอโครงการได้ตลอดเวลาในภาคเรียน เมื่อมีการวางแผน ประสานงาน และมีความพร้อมจะจัดทำโครงการ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามแนวทาง ขั้นตอนที่สถานศึกษากำหนด

3. กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นกิจกรรมที่มีเจตนารมณ์ให้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองอยู่ตลอดเวลาอย่างหลากหลายให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม สิ่งแวดล้อม ซึ่งจะมีอยู่ในวิถีการดำเนินชีวิตของตนตลอดเวลา จึงต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นจึงไม่อนุญาตให้มีการเทียบโอน

4. ผู้เรียนมีอิสระในการเลือกทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตตามความพร้อม ความถนัดหรือตามความสนใจ

5. การทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต จะปฏิบัติเป็นกลุ่ม หรือเป็นรายบุคคลก็ได้

6. การประเมินค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้ประเมินจากการทำกิจกรรมที่ผู้เรียนเสนอโครงการไว้ในแต่ละภาคเรียน โดยเน้นการประเมินแบบมีส่วนร่วม

7. กิจกรรมที่ได้รับการประเมินค่าแล้ว หากผู้เรียนประสงค์จะทำกิจกรรมในลักษณะเดิมอีก ต้องเสนอโครงการใหม่ที่ชี้ให้เห็นพัฒนาการของกิจกรรม

สรุปได้ว่า หลักการการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ควรให้ผู้เรียนมีโอกาสใช้กระบวนการกลุ่มแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ โดยฝึกทักษะการคิด การแก้ปัญหาและความมีเหตุผล เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สามารถพัฒนาตนเองและมีส่วนร่วมในการพัฒนา ครอบครัว ชุมชน และสังคม ทำให้เกิดความรู้สึกรักผูกพัน เป็นส่วนหนึ่งของชุมชนและสังคม

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยได้สรุปองค์ประกอบกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ไว้ดังนี้

องค์ประกอบกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ประกอบด้วย

1. ความรู้พื้นฐาน เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีขอบข่ายเนื้อหาเกี่ยวกับ

1.1 โครงสร้างและประโยชน์ของพัฒนาคุณภาพชีวิต

1.2 แนวทางการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม

1.3 กระบวนการกลุ่ม

1.4 กระบวนการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และการนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต

1.5 การประสานเครือข่าย

1.6 การเป็นผู้นำ ผู้ตาม

1.7 การวางแผน และประโยชน์ของการวางแผน

1.8 มนุษยสัมพันธ์

1.9 การเขียนโครงการ

2. กิจกรรมโครงการ

เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในการทำกิจกรรมโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. 2555 :11-12)

ลักษณะกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต

ลักษณะการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะชีวิตของตนเองและครอบครัว โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของผู้เรียน ดังนี้

- 1.1 ด้านสุขภาพกาย/จิต
- 1.2 ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- 1.3 ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- 1.4 ด้านการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ
- 1.5 ด้านยาเสพติด
- 1.6 ด้านเพศศึกษา
- 1.7 ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

โดยต้องพิจารณาในประเด็นสำคัญ ๆ ดังนี้

1. ประโยชน์ที่ตนเอง/ครอบครัว ได้รับ เป็นกิจกรรมที่สามารถสร้าง/พัฒนาทักษะการดำเนินชีวิตให้ตนเอง/ครอบครัวอยู่ได้อย่างมีความสุข
2. การมีส่วนร่วมของผู้เรียนและครอบครัว เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการแล้วผู้เรียนและครอบครัวเห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือ
3. การใช้กระบวนการกลุ่ม เป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินงาน มีการประสานงาน ความรับผิดชอบ เสียสละและจิตบริการ
4. ความเหมาะสมในการใช้ระยะเวลาในการปฏิบัติงานตามโครงการ
5. ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จ ได้แก่ ความรู้ แหล่งข้อมูล วัสดุ งบประมาณ และการเลือกใช้ทรัพยากร ได้อย่างเหมาะสม ประหยัด

6. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นการคิดสิ่งใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง/ครอบครัว

2. กิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาชุมชน และสังคม โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาชุมชนและสังคม

2.2 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.3 ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณี

2.4 ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้

2.5 ด้านประชาธิปไตย

2.6 ด้านการสนับสนุนส่งเสริมงานการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

โดยต้องพิจารณาในประเด็นสำคัญๆ ดังนี้

1. ประโยชน์ที่ชุมชนและสังคมจะได้รับหรือเป็นบริการที่ช่วยส่งเสริม หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง ตลอดจนสนับสนุนการศึกษจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และอื่นๆ ที่ตอบสนองนโยบายการพัฒนาประเทศ

2. การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการแล้วคนในชุมชนเห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือ ทั้งด้านความคิด แรงงาน วัสดุอุปกรณ์ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. การใช้กระบวนการกลุ่ม เป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดความสามัคคี เสียสละจิตบริการตามวิถีประชาธิปไตย

4. การใช้ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน เป็นกิจกรรมที่ใช้เวลาในการปฏิบัติงานให้มีความเหมาะสมกับกิจกรรม โครงการที่นำเสนอ

5. ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการจัดกิจกรรม

6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นการคิดสิ่งใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ และทำให้เกิดการพัฒนาชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อม ตลอดจนสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องและอย่างยั่งยืน (สำนักงานส่งเสริมการศึกษจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. 2555 :13)

กระบวนการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต

1. ผู้เรียนลงทะเบียนกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต
2. ครูให้ความรู้พื้นฐาน และให้แนวทางการทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต
3. ผู้เรียนยื่นคำร้องขอทำกิจกรรม และเสนอ โครงการตามแบบที่กำหนด
4. ประสานงานกับบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต
5. สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน โครงการ
6. ผู้เรียนดำเนินการตาม โครงการที่ได้รับอนุมัติพร้อมบันทึกการปฏิบัติงานเป็นรายบุคคล

โดยอยู่ในการกำกับดูแลของครูที่ปรึกษาโครงการ

7. คณะกรรมการประเมิน โครงการ นิเทศติดตามผลการดำเนินงานและประเมินผล
8. ผู้เรียนจัดทำเอกสารรายงานผลการดำเนินงานตาม โครงการส่งสถานศึกษาเมื่อสิ้นสุด

โครงการ

9. คณะกรรมการประเมินค่าผลสำเร็จของ โครงการเป็นจำนวนชั่วโมงกิจกรรม
10. สถานศึกษา และผู้เรียนบันทึกผลจำนวนชั่วโมงที่ทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ไว้เป็น

หลักฐาน

บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต

การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต จะมีผู้เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

1. ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
2. ผู้บริหารสถานศึกษา
3. ผู้เรียน
4. ชุมชน/ภาคีเครือข่าย
5. คณะกรรมการประเมินกิจกรรม

บทบาทหน้าที่ของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

1. ให้ความรู้ ความเข้าใจ และแนวทางการทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ผู้เรียนให้เข้าใจ

กระบวนการจัดทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต

2. จัดทำแผนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียน
3. เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำในการจัดทำกิจกรรมของผู้เรียน

4. นิเทศ ติดตาม และรายงานผลการจัดกิจกรรม โครงการ
5. ร่วมเสนอความคิดเห็นต่อคณะกรรมการประเมินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต

ตามความจำเป็น

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

1. จัดให้มีแผนส่งเสริมสนับสนุนการทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต
2. ประชุมชี้แจงให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเข้าใจกระบวนการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต และสามารถชี้แจงหรือทำให้ผู้เรียนเข้าใจ และเห็นความสำคัญ
3. อำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต
4. แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติโครงการ กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ประกอบด้วยบุคคลอย่างน้อย 3 คน ดังต่อไปนี้
 - 4.1 ครูผู้รับผิดชอบกลุ่มนักศึกษาที่ทำกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
 - 4.2 เจ้าหน้าที่งานการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน
 - 4.3 บุคคลในชุมชน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำโครงการกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตที่สถานศึกษาเห็นสมควรเป็นผู้รับรองว่าผู้เรียนได้ทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ในชุมชนหรือในองค์กรนั้น
5. อนุมัติหรือมอบหมายให้มีผู้อนุมัติโครงการ
6. จัดให้มีการนิเทศติดตาม โครงการ
7. อนุมัติผลกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต
8. ในกรณีผู้เรียนมีความประสงค์จะเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ภาคปฏิบัติกับสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่น หัวหน้าสถานศึกษาต้องพิจารณาจากหลักสูตรหรือโครงการของสถานศึกษาหรือหน่วยงานนั้นประกอบการพิจารณา หากเห็นชอบจึงส่งตัวผู้เรียนไปเข้าร่วมกิจกรรมได้
9. ในกรณีที่สถานศึกษารับผู้เรียนจากสถานศึกษาอื่นมาร่วมทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต เมื่อเสร็จสิ้นโครงการแล้ว ให้แจ้งผลการประเมินไปยังสถานศึกษาเดิมของผู้เรียน

บทบาทของผู้เรียน

1. ลงทะเบียนทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต
2. ศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำความเข้าใจและประเมินตนเองในด้านความรู้พื้นฐาน
3. ร่วมประชุมวางแผนการทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต
4. ยื่นคำร้อง และเสนอโครงการกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต
5. ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตตาม โครงการที่ได้รับอนุมัติแล้ว
6. จัดทำเอกสารรายงานผลการปฏิบัติงานตาม โครงการต่อครูที่ปรึกษาตามแผนและระยะเวลา

เวลาที่สถานศึกษากำหนด โดยผู้เรียนต้องจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน โครงการดังกล่าวอย่างคัง เอกสารในภาคผนวก

บทบาทของคณะกรรมการประเมินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต

1. พิจารณาความเหมาะสมของจำนวนชั่วโมงของ โครงการกิจกรรมรายบุคคล
2. ประเมินความก้าวหน้าระหว่างปฏิบัติกิจกรรมตาม โครงการ และประเมินผลสำเร็จของ โครงการเป็นจำนวนชั่วโมงกิจกรรม
3. เสนอผลของการประเมินกิจกรรม เพื่อให้ให้สถานศึกษาพิจารณาอนุมัติ

บทบาทของชุมชน/ภาคีเครือข่าย

ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามศักยภาพของชุมชนและภาคี เครือข่าย

การติดตามและประเมินโครงการกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต

การติดตามและประเมินแบ่งออกเป็น 3 ระยะด้วยกัน คือ

1. ก่อนดำเนิน โครงการ
2. ระหว่างดำเนิน โครงการ
3. เสร็จสิ้นโครงการ

การติดตามและประเมินโครงการคณะกรรมการประเมินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ทำได้ หลายวิธี เช่น การออกติดตามโดยตรง ติดตามจากแบบรายงานความก้าวหน้าของโครงการ และ ติดตามจากผู้นำชุมชนที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

การประเมินผลสำเร็จของโครงการกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต

การประเมินผลความสำเร็จของโครงการคณะกรรมการประเมินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติเสร็จสิ้นแล้วนั้น ให้พิจารณาตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด

การประเมินผล

การประเมินผลการทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. การประเมินตนเอง เป็นการประเมินผลการเรียนรู้ และการเข้าร่วม/ทำกิจกรรมตามแบบที่กำหนด

2. การประเมินผลโครงการ ให้คณะกรรมการประเมินกิจกรรมเป็นผู้พิจารณาและประเมินผลการปฏิบัติตามแบบประเมินที่กำหนด

3. เกณฑ์การพิจารณาการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้เรียนต้องได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 จึงจะถือว่าผ่าน

เกณฑ์การผ่านกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต

1. ผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ และปฏิบัติโครงการรวมไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง

2. โครงการต้องบรรลุวัตถุประสงค์ โดยมีชิ้นงาน ร่องรอยและ/หรือเอกสารรายงานมาแสดง

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษานอกระบบตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นั้นเป็นการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายที่อยู่นอกระบบโรงเรียน เป็นผู้ใหญ่ที่ไม่สามารถเรียนอยู่ในระบบโรงเรียนได้ โดยจัดการศึกษาใน 3 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งนักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียน ทั้ง 5 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ โดยลงทะเบียนเรียน ระดับประถมศึกษาเรียนละไม่เกิน 14 หน่วยกิต ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภาคเรียนละไม่เกิน 16 หน่วยกิต และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายภาคเรียนไม่เกิน 20 หน่วยกิต และมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 2 ปี จึงจะจบหลักสูตร ยกเว้นมีการเทียบโอนจึงจะสามารถจบการศึกษา ก่อน 2 ปี วิธีการจัดการเรียนรู้วิธีเดียว คือ วิธีเรียน กศน. โดยมีศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเป็นสถานที่ในการจัดกิจกรรมดังกล่าว และพนักงานราชการ ครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ครูอาสาสมัคร ทำหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอน แต่ส่วนใหญ่จะให้ครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนดำเนินการจัดกิจกรรมพบกลุ่ม เนื่องจากมีหน้าที่ในการรับผิดชอบการบริหารจัดการ

การดำเนินงานในศูนย์การเรียนรู้ชุมชน โดยตรง และมีศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
 อรรถศาสตร์อำเภอเป็นผู้รับผิดชอบดูแลการจัดกิจกรรม ซึ่งอยู่ในการควบคุมดูแล
 ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และมีหน้าที่ในการ
 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดการศึกษา กำกับติดตาม รายงานผลการจัดการศึกษานอกระบบ
 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ปัญหาของการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนา คุณภาพชีวิต (กพช.)

ปัญหาของการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สรุปได้ดังนี้

จากการศึกษาสภาพปัญหาของการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา
 พบว่า

1. ด้านกิจกรรมพัฒนาวิชาการ จากการศึกษาสภาพปัญหาของการจัดกิจกรรมพัฒนา
 คุณภาพผู้เรียน เกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาวิชาการพบปัญหาหลายประการ เช่น การดำเนินการจัด
 กิจกรรมพัฒนาคุณภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ยังขาดวิทยากรที่มีความรู้เฉพาะด้าน ระบบการ
 ยืมหนังสือเรียนจะขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของครู (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ
 การศึกษาตามอัธยาศัย. 2553 : 1-9) นอกจากนี้ยังพบว่า ปัญหาในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนคือ
 การขาดสถานที่และสถานประกอบการในการใช้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพจริง (จงจิต สุทธอรธ.
 2542 : 100) ปัญหาการจัดการศึกษาในโรงเรียนเอกชนนอกระบบ พบว่า หลักสูตรไม่เหมาะสมและ
 ไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โรงเรียนขาดสื่อการสอนที่ทันสมัย สถานที่คับแคบมีเสียง
 รบกวน ครูไม่มีสวัสดิการและขาดการยอมรับจากสังคมและขาดเจ้าหน้าที่ของรัฐดูแลอย่างใกล้ชิด
 และครูขาดจิตวิทยาในการสอน (สุนทร โคตรบรรเทา และคณะ. 2545 : 98)

2. ด้านกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต จากการศึกษาสภาพปัญหาของการจัดกิจกรรมพัฒนา
 คุณภาพผู้เรียน เกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาวิชาการพบปัญหาหลายประการ เช่น ระยะเวลาในการ
 ดำเนินการจัดกิจกรรมไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณ และในการดำเนินการจัดการศึกษานอกระบบ
 พบว่า ควรเพิ่มงบประมาณด้านอุปกรณ์ในการฝึกอบรมให้มากขึ้น ปัญหาด้านค่าตอบแทนวิทยากร
 ได้รับค่อนข้างน้อยควรเพิ่มในอัตราที่สูงขึ้น และควรมีกิจกรรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับสาขาวิชาชีพที่
 หลากหลายมากยิ่งขึ้น (สุเทพ คั่นประเสริฐ. 2546 : 47)

3. ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พบปัญหาคือ
 ขาดสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย บุคลากรขาดความพร้อมในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เป็นต้น

4. ด้านกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ปัญหาที่พบคือ ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาวิชาการพบปัญหาในเรื่องการจัดที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน เอกสารและสิ่งพิมพ์ต่างๆ ไม่เพียงพอทั้งนี้เพราะกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นกิจกรรมทางการศึกษาที่เป็น การเรียนรู้ตามวิถีชีวิต การเรียนที่ไม่มีหลักสูตร ไม่มีเวลาเรียนที่แน่นอน ไม่มีการลงทะเบียน ไม่มีการวัดผล ประเมินผล ตลอดจนไม่มีการให้วุฒิบัตร เป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติจาก สภาพแวดล้อมต่างๆ ในสังคม สื่อหนังสือพิมพ์ถือว่าเป็นสื่อมวลชนชนิดหนึ่งที่มีบทบาทในการจัด การศึกษาตามอัธยาศัยให้ประชาชน (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัย. 2551 : 101)

5. ด้านกิจกรรมที่แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและสถาบัน พระมหากษัตริย์ พบปัญหาที่สำคัญคือ ปัญหาเวลาในการจัดกิจกรรมมีน้อย เนื่องจากนักศึกษาอยู่ใน วิทยาลัยทำงาน ปัญหาการจัดหาครูหรือวิทยากรสอนเสริมในแต่ละภาคเรียน นอกจากนี้ยังพบว่า การจัด กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เน้นการนำความรู้และประสบการณ์จากการเรียนรู้สู่การปฏิบัติที่ สอดคล้องกับวิถีชีวิตของตนเองและชุมชน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก (ทัศนีย์ ด้านพัฒนามงคล. 2552 : 69)

6. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง พบปัญหาที่สำคัญ ในด้านการจัดกระบวนการ การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง พบประเด็นปัญหาในเกี่ยวกับการติดตามผล กำกับ ดูแลการเรียนของผู้เรียนรายบุคคล ปัญหาการจัดให้ผู้เรียนมีการศึกษาค้นคว้า หรือปฏิบัติกิจกรรมที่ ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง ปัญหาการศึกษาค้นคว้าทดลอง และการทำโครงการนำไปสู่ผลผลิตที่ เป็นองค์ความรู้ตามสาระการเรียนรู้ ปัญหาการจัดหาครูหรือวิทยากรสอนเสริมในแต่ละภาคเรียน นอกจากนี้ยังพบว่า การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เน้นการนำความรู้และประสบการณ์จาก การเรียนรู้สู่การปฏิบัติที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของตนเองและชุมชน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก (ทัศนีย์ ด้านพัฒนามงคล. 2552 : 69)

7. ด้านกิจกรรมลูกเสือลูกเสือและยุวกาชาด ในด้านการจัดกระบวนการ การเรียนรู้โดยใช้ กิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง เวลาเรียนมีน้อย นักศึกษาไม่เพียงพอ พบประเด็นปัญหาในเกี่ยวกับ การติดตามผล กำกับดูแลการเรียนของผู้เรียนรายบุคคล (ทัศนีย์ ด้านพัฒนามงคล. 2552 : 69)

8. ด้านกิจกรรมกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ แหล่งความรู้ต่าง ๆ และการให้ผู้เรียนได้และ ส่งเสริมด้านกีฬา ยังไม่ได้ดำเนินการชัดเจน ทำให้ผู้เรียนขาดโอกาสในการพัฒนาศักยภาพใน การเรียนรู้ (ชลธิชา เอี่ยมศิริ. 2552 : 70)

9. กิจกรรมเสริมสร้างความสามารถพิเศษ ด้านการศึกษาต่อเนื่อง พบปัญหาเกี่ยวกับการให้ ผู้เรียนไปศึกษาตามสถานประกอบการ แหล่งความรู้ต่าง ๆ และการให้ผู้เรียนได้ฝึกงานตาม สถานประกอบการยังไม่ได้ดำเนินการชัดเจน ทำให้ผู้เรียนขาดโอกาสในการพัฒนาศักยภาพในการ เรียนรู้ (ชลธิชา เอี่ยมศิริ, 2552 : 71) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในสถานประกอบการแต่ละแห่งนั้นมี อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่ทันสมัย น่าสนใจ ซึ่งสถานศึกษาในสังกัด การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ไม่มี

แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2555 : 11-16) ได้สรุปแนวทางการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) ไว้ดังนี้

แนวคิด

การจัดการศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นการจัดการศึกษาให้กับกลุ่มเป้าหมายประชาชนทั่วไปที่ไม่อยู่ในระบบ โรงเรียน โดยมี จุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม สติปัญญา และคุณภาพชีวิตที่ดี มีศักยภาพ ในการประกอบอาชีพ และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการดำเนินชีวิตที่ดี และสามารถจัดการกับชีวิต ชุมชน และสังคมได้อย่างมีความสุขตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภูมิใจในความเป็นไทยและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และสามารถบูรณาการความรู้มาใช้ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ

จากจุดหมายของหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสาระเรียนรู้เป็น 5 กลุ่มสาระ ได้แก่ สาระทักษะการเรียนรู้ สาระความรู้พื้นฐาน สาระการประกอบอาชีพ สาระทักษะการดำเนินชีวิต สาระการพัฒนาสังคม และกำหนดให้ผู้เรียน ต้องทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต จำนวนไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง เป็นเงื่อนไขในการจบ หลักสูตร โดยดำเนินการให้ผู้เรียนนำข้อมูล ความรู้และประสบการณ์มาฝึกทักษะการคิด การวางแผน ปฏิบัติการ ที่จะส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม เพื่อให้ ดำรงอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

หลักการ

1. สถานศึกษาจัดให้มีการลงทะเบียนกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตในภาคเรียนแรก เพื่อทำ ความเข้าใจให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานของกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต จนเกิดความตระหนัก และเห็นความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถเขียน โครงการ และดำเนินการตามโครงการได้

2. สถานศึกษาให้ผู้เรียนเสนอโครงการกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต และวางแผนการเรียนรู้ร่วมกับครู และทำกิจกรรมไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง โดยให้ผู้เรียนเสนอโครงการได้ตลอดเวลาในทุกภาคเรียน มีการวางแผนและแต่งตั้งประธานงานและความพร้อมจะจัดทำโครงการ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามแนวทาง ขั้นตอนที่สถานศึกษากำหนด

3. กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นกิจกรรมที่มีเจตนารมณ์ให้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองอยู่ตลอดเวลาอย่างหลากหลายให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม สิ่งแวดล้อม ซึ่งจะมีอยู่ในวิถีการดำเนินชีวิตของคนตลอดเวลา จึงต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องดังนั้นจึงไม่อนุญาตให้มีการเทียบโอน

4. ผู้เรียนมีอิสระในการเลือกทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตตามความพร้อม ความถนัด หรือตามความสนใจ

5. การทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต จะปฏิบัติเป็นกลุ่ม หรือเป็นรายบุคคลก็ได้

6. การประเมินค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้ประเมินจากการทำกิจกรรมที่ผู้เรียนเสนอโครงการไว้ในแต่ละภาคเรียน โดยเน้นการประเมินแบบมีส่วนร่วม

7. กิจกรรมที่ได้รับการประเมินค่าแล้ว หากผู้เรียนประสงค์จะทำกิจกรรมในลักษณะเดิม อีกต้องเสนอโครงการใหม่ ที่ชี้ให้เห็นพัฒนาการของกิจกรรม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสนำกระบวนการกลุ่มแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ โดยฝึกทักษะการคิด การแก้ปัญหาและความมีเหตุผล

2. เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองและมีส่วนร่วมในการพัฒนา ครอบครัว ชุมชน และสังคม ทำให้เกิดความรู้สึกรักผูกพัน เป็นส่วนหนึ่งของชุมชนและสังคม

องค์ประกอบกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต

ในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตมีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

1. ความรู้พื้นฐาน เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีขอบข่ายเนื้อหาเกี่ยวกับโครงสร้างและประโยชน์ของกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) แนวทางการปฏิบัติตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และการนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต การประสานเครือข่าย การเป็นผู้นำ ผู้ตาม การวางแผน และประโยชน์ของการวางแผน มนุษย์สัมพันธ์ การเขียนโครงการ เป็นต้น

2. กิจกรรมโครงการ เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในการทำกิจกรรมโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม

ลักษณะกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)

ลักษณะการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะชีวิตและครอบครัว โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของผู้เรียน ดังตัวอย่างต่อไปนี้ เช่น ด้านสุขภาพกายจิต เช่น กิจกรรม กศน. ไร้พุง ด้านคุณธรรม จริยธรรม เช่น โครงการสามัคคีสร้างสุข โครงการคุณธรรมนำชีวิต โครงการ 1 ตำบล 1 วัด ด้านเศรษฐกิจพอเพียง เช่น โครงการรู้รับ รู้จ่าย รู้ได้ รู้เก็บ ด้านการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ เช่น โครงการพัฒนาบุคลิกภาพ ด้านยาเสพติด เช่น โครงการครอบครัวอุ่น ด้านเพศศึกษา เช่น โครงการพ่อแม่รู้ใจ วัยรุ่นรู้ทัน ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น โครงการเตรียมตัวเตรียมใจรับภัยธรรมชาติ ฯลฯ โดยต้องพิจารณาในประเด็นสำคัญๆ ดังนี้

1.1 ประโยชน์ที่ตนเองครอบครัวได้รับ เป็นกิจกรรมที่สามารถสร้างพัฒนาทักษะการดำเนินชีวิตให้ตนเอง ครอบครัวอยู่ได้อย่างมีความสุข

1.2 การมีส่วนร่วมของผู้เรียนและครอบครัว เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการแล้วผู้เรียนและครอบครัวเห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือ

1.3 การใช้กระบวนการกลุ่ม เป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินงาน มีการประสานงาน ความรับผิดชอบ เสียสละและจิตบริการ

1.4 ความเหมาะสมในการใช้ระบบเวลาในการปฏิบัติงานตามโครงการ

1.5 ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จ ได้แก่ ความรู้ แหล่งข้อมูล วัสดุ งบประมาณ และการเลือกใช้ทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม ประหยัด

1.6 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นการคิดสิ่งใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองครอบครัว

2. กิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาชุมชนและสังคม โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของ ชุมชน ดังตัวอย่างต่อไปนี้ เช่น ด้านการพัฒนาชุมชนและสังคม เช่น โครงการอาสาสมัคร ลูกเสือ ยุวกาชาด /ชมรมอาสาชวูกาชาดนอกโรงเรียน ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเช่น โครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา โครงการหน้าบ้านนำมอง โครงการอนุรักษ์ป่าไม้ แม่น้ำลำคลอง ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณี เช่น โครงการอนุรักษ์รักษาวินัยธรรม ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ เช่น โครงการคลัง

สมองร่วมพัฒนาชุมชน ด้านประชาธิปไตย เช่น โครงการเรียนรู้ประชาธิปไตยใส่ใจรักษาสติ
และด้านการสนับสนุนส่งเสริมงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เช่น
โครงการบรรณารักษ์อาสา ฯลฯ โดยต้องพิจารณาในประเด็นสำคัญๆ ดังนี้

2.1 ประโยชน์ที่ชุมชนและสังคมจะได้รับหรือเป็นบริการที่ช่วยส่งเสริม หรือ
พัฒนาคุณภาพชีวิตทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง ตลอดจนสนับสนุนการศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และอื่นๆ ที่ตอบสนองนโยบายการพัฒนาประเทศ

2.2 การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการแล้วคนในชุมชน
เห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือ ทั้งด้านความคิด แรงงาน วัสดุอุปกรณ์ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.3 การใช้กระบวนการกลุ่ม เป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน
การช่วยกันคิด การประสานงานและแบ่งความรับผิดชอบ ทำให้เกิดความสามัคคี เสียสละ
จัดบริการตามวิถีประชาธิปไตย

2.4 การใช้ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน เป็นกิจกรรมที่ใช้เวลาในการปฏิบัติงานให้
มีความเหมาะสมกับกิจกรรมโครงการที่นำเสนอ

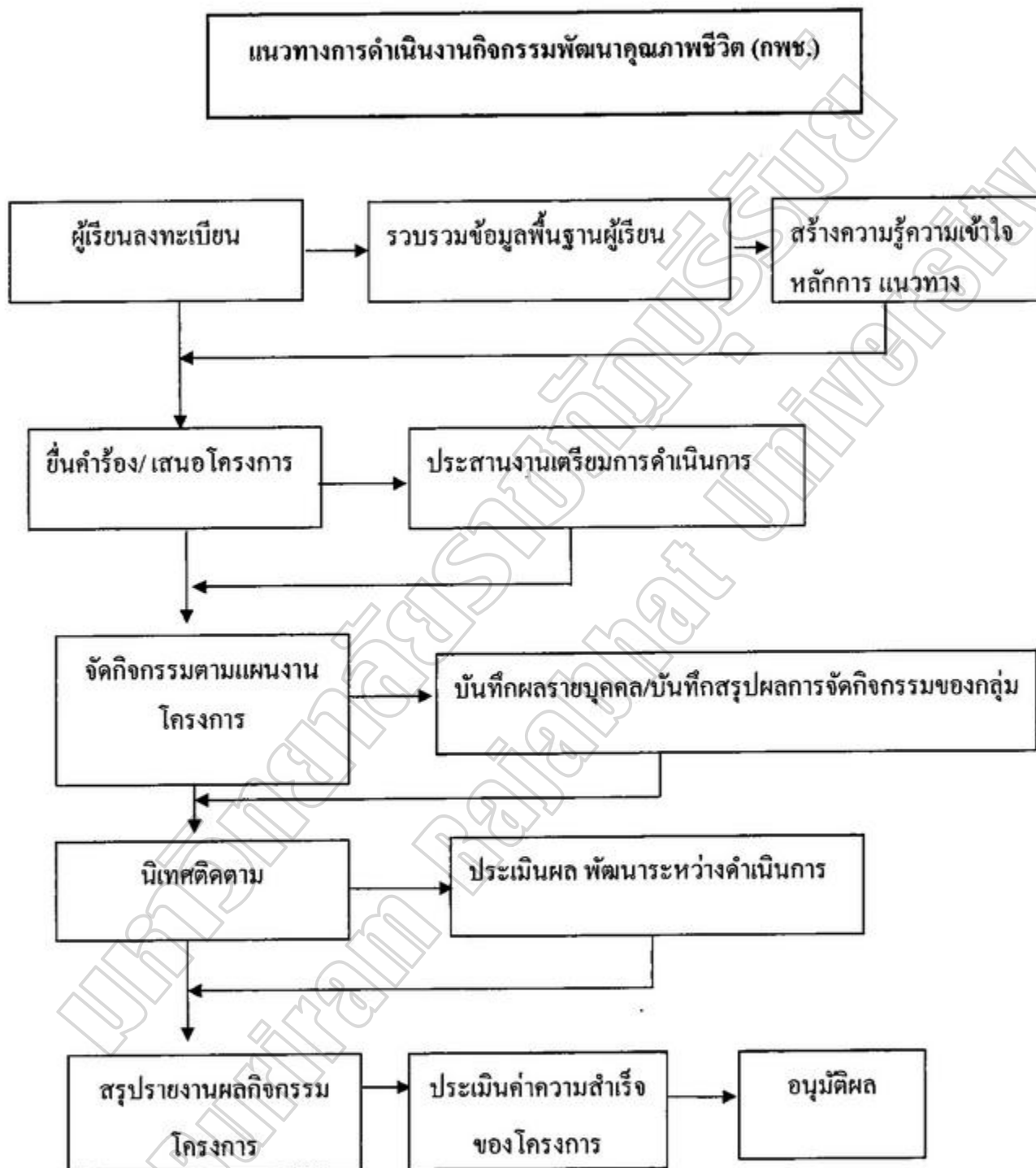
2.5 ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการจัดกิจกรรม เช่น บุคลากร วัสดุ
งบประมาณและการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนให้เป็นไปอย่างประหยัด และประยุกต์ได้อย่าง
เหมาะสม

2.6 มีความคิดวิริมสร้างสรรค์ เป็นการคิดสิ่งใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ และทำให้
เกิดการพัฒนาชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อม ตลอดจนสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องและอย่างยั่งยืน

แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)

- 1.ผู้เรียนลงทะเบียนกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต
- 2.ครูให้ความรู้พื้นฐาน และให้แนวทางการทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต
- 3.ผู้เรียนยื่นคำร้องขอทำกิจกรรมและเสนอโครงการตามแบบที่กำหนด
- 4.ประสานงานกับบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต
- 5.สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน โครงการ
- 6.ผู้เรียนดำเนินการตามโครงการที่ได้รับอนุมัติพร้อมบันทึกการปฏิบัติงานเป็นรายบุคคล
โดยอยู่ในการกำกับดูแลของครูที่ปรึกษาโครงการ
- 7.คณะกรรมการประเมินโครงการ นิเทศติดตามผลการดำเนินงานและประเมินผล
- 8.ผู้เรียนจัดทำเอกสารรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการส่งสถานศึกษาเมื่อสิ้นสุด
โครงการ
- 9.คณะกรรมการประเมินค่าผลสำเร็จของโครงการเป็นจำนวนชั่วโมงกิจกรรม

10. สถานศึกษา และผู้เรียนบันทึกผลจำนวนชั่วโมงที่ทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) ไว้เป็นหลักฐาน สรุปลงเป็นภาพประกอบดังภาพประกอบที่ 2.2

ภาพประกอบ 2.1 แนวทางการดำเนินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2555 : 15)

บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)

การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) จะมีผู้เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารสถานศึกษา
2. ครูและบุคคลกรที่เกี่ยวข้อง
3. ผู้เรียน
4. ชุมชน/ภาษีเครือข่าย
5. คณะกรรมการประเมินกิจกรรม

บทบาทของผู้เรียน

1. ลงทะเบียนทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต
2. ศึกษา แลก เปลี่ยน เรียนรู้ ทำความเข้าใจและประเมินตนเองในด้านความรู้พื้นฐาน
3. ร่วมประชุมวางแผนการทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต
4. ยื่นคำร้อง และเสนอ โครงการกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต
5. ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตตาม โครงการที่ได้รับอนุมัติแล้ว
6. จัดทำเอกสารรายงานผลการปฏิบัติงานตาม โครงการต่อครูที่ปรึกษาตามแผนและระยะเวลาที่สถานศึกษากำหนด โดยผู้เรียนต้องจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวอย่างดังเอกสารในภาคผนวก

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

1. จัดให้มีแผนส่งเสริมสนับสนุนการทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)
2. ประชุมชี้แจงให้ครูและบุคคลกรที่เกี่ยวข้องเข้าใจกระบวนการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต และสามารถชี้แจงหรือทำให้ผู้เรียนเข้าใจและเห็นความสำคัญ
3. อำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)
4. แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติผลการปฏิบัติโครงการ กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) ประกอบด้วยบุคคลอย่างน้อย 3 คน ดังต่อไปนี้
 - 4.1 ครูผู้รับผิดชอบกลุ่มนักศึกษาที่ทำกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต (ครูประจำกลุ่มครู ๓รช. ครูอาสา ฯ พนักงานของรัฐ)
 - 4.2 เจ้าหน้าที่งานการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 4.3 บุคคลในชุมชน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำโครงการกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตที่สถานศึกษาเห็นสมควรเป็นผู้รับรองว่าผู้เรียนได้ทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) ในชุมชนหรือในองค์กรนั้น
5. อนุมัติหรือมอบหมายให้มีผู้อนุมัติโครงการ

6. จัดให้มีการนิเทศติดตาม โครงการ

7. อนุมัติผลกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)

8. ในกรณีที่ผู้เรียนมีความประสงค์จะเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ภาคปฏิบัติกับสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่น หัวหน้าสถานศึกษาต้องพิจารณาจากหลักสูตรหรือโครงการของสถานศึกษาหรือหน่วยงานนั้นประกอบการพิจารณา หากเห็นชอบจึงส่งตัวผู้เรียนไปเข้าร่วมกิจกรรมได้

9. ในกรณีที่สถานศึกษารับผู้เรียนจากสถานศึกษาอื่นมาร่วมทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) เมื่อเสร็จสิ้นโครงการแล้ว ให้แจ้งผลการประเมินไปยังสถานศึกษาเดิมของผู้เรียน

บทบาทหน้าที่ของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

1. ให้ความรู้ ความเข้าใจ และแนวทางการทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ผู้เรียนให้เข้าใจกระบวนการจัดทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)

2. จัดทำแผนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียน

3. เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำในการทำกิจกรรมของผู้เรียน

4. นิเทศ ติดตามและรายงานผลการจัดกิจกรรมของผู้เรียน

5. ร่วมเสนอความคิดเห็นต่อคณะกรรมการประเมินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)

ตามความจำเป็น

บทบาทของคณะกรรมการประเมินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)

1. พิจารณาความเหมาะสมของจำนวนชั่วโมงของโครงการกิจกรรมรายบุคคล

2. ประเมินความก้าวหน้าระหว่างปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการและประเมินผลสำเร็จของโครงการเป็นจำนวนชั่วโมงกิจกรรม

3. เสนอผลของการประเมินกิจกรรม เพื่อให้สถานศึกษาพิจารณาอนุมัติ

บทบาทของชุมชน/ ภาศึเครือข่าย

ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) ตามศักยภาพของชุมชนและภาศึเครือข่าย

การติดตามและประเมินแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ด้วยกันคือ

1. ก่อนดำเนินโครงการ

2. ระหว่างดำเนินโครงการ

3. เสร็จสิ้นโครงการ

การติดตามและประเมิน โครงการคณะกรรมการประเมินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) ทำได้หลายวิธี เช่น การออกติดตามโดยตรง ติดตามจากแบบรายงานความก้าวหน้าของ โครงการ และติดตามจากผู้นำชุมชนที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

การประเมินผล

การประเมินผลความสำเร็จของโครงการกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. การประเมินตนเอง เป็นการประเมินผลการเรียนรู้ และการเข้าร่วมกิจกรรมตามแบบที่กำหนด
2. การประเมินผลโครงการ ให้คณะกรรมการประเมินกิจกรรมเป็นผู้พิจารณาและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนประเมินที่กำหนด

การบริหารและจัดการของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดบุรีรัมย์

ประวัติความเป็นมาของสำนักงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กระทรวงศึกษาธิการประกาศจัดตั้งศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2526 ใช้ชื่อว่า "ศนจ. บุรีรัมย์" โดยใช้สถานที่ทำการชั่วคราวที่สามแยกคันสักเลขที่ 210 ถนนจิระ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ต่อมากรมการศึกษานอกโรงเรียนได้จัดสรรงบประมาณให้มาก่อสร้างที่ทำการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดบุรีรัมย์ ที่บริเวณ กม.5-6 ถนนบุรีรัมย์-ประโคนชัย ตำบลเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ และย้ายเข้ามาอยู่ที่ตั้งใหม่นี้ เมื่อเดือนธันวาคม 2529 ปัจจุบันได้เปลี่ยนชื่อใหม่เป็น "สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์" เรียกโดยย่อว่า "สำนักงาน กศน.จังหวัดบุรีรัมย์" ซึ่งสืบเนื่องมาจากการประกาศใช้ พระราชบัญญัติการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ.2551 ซึ่งมีผลบังคับตั้งแต่ 4 มีนาคม 2551 โดยมีสถานะเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่ตั้ง เลขที่ 283 หมู่ 11 ถนนบุรีรัมย์-ประโคนชัย ตำบลเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์, 2555 : 3-5)

วิสัยทัศน์

สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นองค์กรหลักที่มีศักยภาพในการส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาในสังกัด และภาคีเครือข่ายสามารถจัดบริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้อย่างมีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องภายในปี 2555

พันธกิจ

1. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัด การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสามารถจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้ตามภารกิจที่กำหนด

2. ส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคีเครือข่ายร่วมจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนได้อย่างหลากหลาย

3. ส่งเสริมสนับสนุนและกำกับติดตามให้การจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษาและภาคีเครือข่ายเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

จุดเน้นและกลยุทธ์การดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ 1 เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายและทั่วถึง

กลยุทธ์ที่ 2 ปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอนให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาแหล่งการเรียนรู้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและภูมิปัญญาให้เป็นฐานความรู้ชุมชน

กลยุทธ์ที่ 4 สนับสนุนภาคีเครือข่ายให้มีส่วนร่วมจัดการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพการบริการนโยบายการบริหารสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ได้ชัดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงผสมผสานกับการบริหารที่ใช้โรงเรียนและชุมชนเป็นฐาน หลักธรรมภิบาล และการบริหารจัดการความรู้ภายใต้ นโยบายดังนี้ “เสริมสร้างองค์ความรู้ เชิดชูภูมิปัญญา พัฒนาเครือข่าย เป้าหมายศูนย์การเรียนชุมชน”

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ มีสถานศึกษาระดับอำเภอทั้งหมด 23 แห่ง ในทุกอำเภอซึ่งเรียกว่า ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ หรือเรียกโดยย่อว่า “กศน. อำเภอ” มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นการศึกษาสำหรับผู้ที่มีพื้นที่พักอาศัยการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือกลุ่มเป้าหมายที่พลาดหรือขาดโอกาสในเขตพื้นที่ ได้รับการศึกษาในระบบหรือในพื้นที่ที่สถานศึกษาไม่สามารถจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยแบ่งการศึกษาเป็น 3 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยแต่ละระดับใช้เวลาเรียน 4 ภาคเรียน ยกเว้นกรณีที่มีการเทียบโอน

ทั้งนี้ต้องลงทะเบียนเรียนในสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ภาคเรียน (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. 2553 : 2)

พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พุทธศักราช 2551 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2551 ส่งผลให้มีสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานครเกิดขึ้น เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยและมีสถานภาพเป็นหน่วยงานทางการศึกษามากฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยมีชื่อย่อว่า “สำนักงาน กศน.” จังหวัด และ “สำนักงาน กทม.” ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและกรุงเทพมหานคร และมีอำนาจหน้าที่บริหารจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภายในจังหวัดหรือกรุงเทพมหานครแล้วแต่กรณี รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. จัดทำยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษาชาติ แผนพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยและความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน
2. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ ด้านการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
3. วิเคราะห์ จัดตั้ง จัดสรร งบประมาณให้แก่สถานศึกษาและภาคีเครือข่ายที่จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
4. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย
5. จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษานอกระบบตามที่กฎหมายกำหนด
6. ส่งเสริม สนับสนุนการเทียบโอนผลการเรียน การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์และการเทียบระดับการศึกษา
7. ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตร สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย
8. ระดับทรัพยากรด้านต่างๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อการมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
9. ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

10. พัฒนาคู่มือและบุคลากรทางการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยและภาคีเครือข่าย

11. ส่งเสริมสนับสนุนติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ งานนโยบายพิเศษของรัฐบาลและงานเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ

12. กำกับ ดูแล นิเทศติดตาม และประเมินผลทางการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยและภาคีเครือข่าย

13. ปฏิบัติงานอื่นๆตามที่ได้รับมอบหมาย

ภายใต้อำนาจหน้าที่ดังกล่าว จึงได้มีการออกแบบโครงสร้างรองรับ จากกลุ่มภารกิจภายใต้คำว่า “กลุ่ม” จำแนกไปสู่กลุ่มงาน และงานตามลำดับ โดยแต่ละงานจะแสดงภาระงานให้เห็นเป็นแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจน ตลอดจนผลสำเร็จที่คาดหวังจากการปฏิบัติงานต่างๆ ด้วยและได้จัดโครงสร้างเป็น 7 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มอำนวยการ
2. กลุ่มยุทธศาสตร์และการพัฒนา
3. กลุ่มส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
4. กลุ่มส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย
5. กลุ่มส่งเสริมภาคีเครือข่ายและกิจการพิเศษ
6. กลุ่มงานนิเทศ ติดตามและพัฒนาระบบบริหารและกระบวนการเรียนรู้
7. กลุ่มตรวจภายใน

บทบาทและอำนาจหน้าที่ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ

1. จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
2. ส่งเสริมสนับสนุนและประสานภาคีเครือข่ายเพื่อจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

3. ดำเนินการตามนโยบายพิเศษของรัฐและงานเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ

4. จัดส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการจัดการศึกษาตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

5. จัดส่งเสริมสนับสนุน พัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

6. วิจัยและพัฒนาคุณภาพหลักสูตร สื่อ กระบวนการเรียนรู้และมาตรฐานการศึกษานอกระบบ

7. ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การเทียบโอนความรู้ประสบการณ์

8. กำกับ ดูแล ตรวจสอบ นิเทศภายใน ติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

9. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยและภาคี เครือข่าย

10. ระดมทรัพยากรเพื่อใช้ในการจัดและพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัย

11. ดำเนินการประกันคุณภาพภายในให้สอดคล้องกับระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่ กำหนด

12. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศูนย์การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแบ่งกลุ่มงานออกเป็น 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่มมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

1. กลุ่มอำนวยการ มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานธุรการและสารบรรณ งาน การเงินและบัญชี งานพัสดุ งานอาคารสถานที่ ยานพาหนะ งานงบประมาณและระดมทรัพยากร งานแผนงาน โครงการงานข้อมูลสารสนเทศ การรายงานงานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษา งานบุคคลงานสวัสดิการ งานประชาสัมพันธ์ งานควบคุมภายในเขตติดตามและประเมินผลงาน ประกันคุณภาพภายใน และศูนย์ราชการใสสะอาด

2. กลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการ มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

2.1 งานการศึกษานอกระบบ เช่น ส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือ การศึกษาพื้นฐานนอกระบบ และประการศึนียบัตรวิชาชีพ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (ปวช. กศน.)

2.2 งานการศึกษาหลักสูตรระยะสั้น เช่น การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ การศึกษาเพื่อ พัฒนาทักษะชีวิต การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน

2.3 งานการศึกษาตามอัธยาศัย เช่น ห้องสมุดประชาชน การศึกษาเคลื่อนที่ การศึกษา ทางสื่อสารมวลชน งานพัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.4 งานวิจัย และพัฒนาหลักสูตร สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี

2.5 งานทะเบียนและวัดผล

2.6 งานศูนย์บริการให้คำปรึกษาแนะนำ

3. กลุ่มภาคีเครือข่ายและกิจการพิเศษ มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

3.1 งานส่งเสริม สนับสนุนภาคีเครือข่าย

3.2 งานกิจกรรมพิเศษ เช่น โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การป้องกันแก้ไข ปัญหาเสพติด/โรคเอดส์ การส่งเสริมกิจกรรมประชาธิปไตย กิจกรรมนักศึกษา กิจกรรมลูกเสือและ ยุวกาชาด กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา และส่งเสริมสนับสนุนนโยบายจังหวัด/อำเภอ

3.3 งานกลุ่มเป้าหมายพิเศษ เช่น กลุ่มเป้าหมายผู้สูงอายุ ผู้พิการ และเยาวชนนอกระบบ สรุปได้ว่า การบริหารและจัดการของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ มีสถานศึกษาระดับอำเภอทั้งหมด 23 แห่ง ในทุกอำเภอของจังหวัด บุรีรัมย์ ซึ่งมีชื่อเรียกโดยย่อว่า กศน.อำเภอ มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้ที่ พลาดโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ และมีโครงสร้างในการบริหาร แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มงาน คือ 1) กลุ่มอำนวยการ 2) กลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการ และ 3) กลุ่มภาคีเครือข่ายและ กิจกรรมพิเศษ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพการดำเนินงานการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตาม ทฤษฎี หลักการ แนวคิด ที่ได้นำเสนอนี้เป็นงานวิจัยที่มีความใกล้เคียง และสนับสนุน ส่งเสริม การดำเนินงานการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

วิเชียร มิ่งแก้ว (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ผลการ วิจัยพบว่า 1) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ระดับ ปานกลาง 2) ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน 3) นักเรียนที่มีเพศต่างกันและระดับช่วงชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน 4) ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้าน กิจกรรมแนะแนว ควรมีการสนับสนุนด้านวิชาการในเรื่องการศึกษาต่อการให้ความรู้เรื่องการศึกษา มีการสนับสนุนด้านข่าวสารต่างๆ สนับสนุนการศึกษา อาจารย์ที่ทำหน้าที่แนะแนวควรเป็นบุคคลที่มี บุคลิกภาพที่ดี ให้มีการให้คำปรึกษาตลอดเวลา การเรียนการสอนควรมีกิจกรรมสอดแทรกมากขึ้น รวมทั้งมีการศึกษาดูงาน มีการติดตามเยี่ยมบ้านนักเรียน ด้านกิจกรรมนักเรียนควรมีกิจกรรม นันทนาการในห้องเรียนหรือในแต่ละระดับชั้น จัดหาอุปกรณ์กีฬาประจำโรงเรียนให้พอเพียง มี

การเข้าค่ายในทุกชั้นเรียนเพื่อให้ทุกคนมีโอกาสที่จะได้ทำกิจกรรมร่วมกัน มีการทัศนศึกษานอกสถานที่เพื่อศึกษานวัตกรรมการเรียนรู้ที่มีประโยชน์ มีกิจกรรมทางวิชาการที่ดำเนินการโดยนักเรียนและครูให้ครูได้เข้าร่วมกิจกรรมทุกกิจกรรมของนักเรียน ซึ่งทั้งสองกิจกรรมโรงเรียนควรมีแผนงานกิจการนักเรียนที่มุ่งเน้นด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

วิเชษฐ มีบุญ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดการศึกษานอกโรงเรียนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในพื้นที่อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ใน 2 ประเด็นคือ 1) การจัดการศึกษานอกโรงเรียนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 2) แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษานอกโรงเรียนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในพื้นที่อำเภอแกลง จังหวัดระยอง พบว่า ด้านโครงสร้างหลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร เนื้อหาวิชามีมาก ระยะเวลาเรียนสั้นและเนื้อหาไม่เหมาะสมกับนักศึกษาซึ่งเป็นผู้ใหญ่ ไม่สอดคล้องกับท้องถิ่น ทำให้เรียนได้ไม่ครบตามหลักสูตร ควรปรับสูตรให้มีความเหมาะสมกับนักศึกษาและสภาพของท้องถิ่น ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนขาดความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักศึกษา ส่วนใหญ่ครูเป็นผู้กำหนดกิจกรรมต่างๆ ให้กับนักศึกษาเองไม่ตรงกับความต้องการของนักศึกษา ควรพัฒนาครูให้มีความรู้ในการจัดกิจกรรม และให้นักศึกษามีบทบาทและส่วนร่วมมากขึ้น ด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากร ไม่มีการนิเทศการสอน และไม่มีการพัฒนาครู เช่น การฝึกอบรมด้านการสอน ควรมีการพัฒนาครูและมีการนิเทศการสอน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมดำเนินการด้วย ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อ ไม่ค่อยมีการใช้วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน เนื่องจากไม่มีวัสดุอุปกรณ์และสื่อ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอควรจัดซื้อเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ด้านการวัดและประเมินผล นักศึกษามีผลการเรียนดีเกินจริง ครูผู้สอนไม่มีสิทธิในการออกข้อสอบ จึงวัดผลผู้เรียนได้ไม่ครบทุกด้าน ต้องเพิ่มความหลากหลายในการวัดผลและประเมินผล

รัชดา คงทาลวง (2550 : 122) ได้ศึกษาความต้องการและแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัยของบ้านหนังสือกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยและการสัมภาษณ์กลุ่มผู้จัดกิจกรรมในบ้านหนังสือได้แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัยของบ้านหนังสือกรุงเทพมหานคร คือ ควรจัดให้เป็นห้องสมุดมีชีวิต มีกิจกรรมเหมาะสมกับทุกวัย ให้ความรู้เกี่ยวกับทักษะชีวิต มีบริการอินเทอร์เน็ต เพิ่มขนาดให้กว้างมากขึ้น เปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้าถึงข้อมูลโดยการประชาสัมพันธ์และได้ประเมินผลทุกครั้ง

กุลวฑู หลวงจอก (2550 : 134-135) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการจัดการศึกษา
นอกโรงเรียนสำหรับทหารกองประจำการ หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า

1) ปัญหาการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับทหารกองประจำการ หน่วยบัญชาการสงคราม
พิเศษ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้าน
อาคารสถานที่ ด้านการวัดผลและประเมินผลและด้านการบริหารจัดการ ในภาพรวมมีปัญหายอยู่ใน
ระดับปานกลาง โดยการจัดการศึกษาด้านที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ ด้านการวัดผลและ
ประเมินผล 2) การเปรียบเทียบปัญหาการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับทหารกองประจำการ
หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ เมื่อจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษา ภูมิถำเนาเดิมและความสนใจ
ในการศึกษาหาความรู้ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นเมื่อจำแนกตามอาชีพเดิม
และสาเหตุของการเข้าเรียน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับทหารกองประจำการหน่วยบัญชา
การสงครามพิเศษ ด้านหลักสูตร คือ ครูผู้สอนต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรอย่างถ่องแท้
แนะแนวในเรื่องของหลักสูตรให้ผู้เรียนได้ทราบ และต้องปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรม
ผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอนคือสำรวจความต้องการของผู้เรียน
และผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับเรื่องการเรียนการสอน ชี้แจงให้ผู้เรียนทราบถึงปฏิทินการเรียนการสอน
ต้องมีการทดสอบก่อนเรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ผู้บังคับบัญชาต้องให้ความสำคัญกับ
การมาเรียนของผู้เรียน จัดให้มีการสอนเสริมเพิ่มเติมสำหรับวิชาที่ยาก ด้านครูผู้สอน คือ จัดเตรียม
เอกสาร หนังสือเรียนที่เหมาะสมและพอเพียงสำหรับผู้เรียน ครูผู้สอนจะต้องพัฒนาความรู้ของ
ตัวเองอย่างสม่ำเสมอ และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ควรจัดให้มีการอบรมและพัฒนาครู
ทหารอย่างค่อเนื่อง ด้านสื่อการเรียนการสอน คือ สำรวจความต้องการสื่อการเรียนการสอนจัดหา
สื่อการเรียนการสอน ขอรับการสนับสนุนในด้านข้อมูลประเภทต่าง ๆ และจัดตั้งศูนย์สื่อการเรียน
การสอน ด้านอาคารสถานที่ คือ เสนอข้อเท็จจริงของปัญหาให้กับผู้บังคับบัญชาได้รับทราบและ
เสนอความต้องการ หรือขอรับการสนับสนุนเพิ่มเติมจากหน่วยงานภายนอก รวมถึงให้ผู้เรียน ได้มี
ส่วนร่วมกันรับผิดชอบในการดูแลรักษาบริเวณสิ่งแวดล้อม และความสะอาด ด้านการวัดผลและ
ประเมินผล คือครูผู้สอนต้องชี้แจง อธิบายขั้นตอนในการวัดผลและประเมินผลให้กับผู้เรียนได้
ทราบและบันทึกผลการลงคะแนนให้เรียบร้อย ถูกต้อง ครบถ้วน เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานสามารถ

ตรวจสอบได้ ครูผู้สอนต้องศึกษาเรื่องการทำโครงการให้เข้าใจและอธิบายให้กับผู้เรียน ได้ทราบถึงขั้นตอนการทำโครงการที่ถูกต้องและด้านการบริหารจัดการคือผู้บังคับบัญชาต้องให้ความสำคัญกับการศึกษานอกโรงเรียน การจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนต้องจัดทำผลงานประจำปี จัดนายทหารติดต่อประสานงานที่สามารถติดต่อได้ทุกส่วน จัดให้มีการประชุมระหว่างศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนของทหารอย่างต่อเนื่อง

สุรเทพ คั้นประเสริฐ. (2551 : 47) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนประเภทการศึกษานอกระบบ เพื่อรองรับการฝึกอาชีพของนักเรียนและผู้ว่างงาน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนประเภทการศึกษานอกระบบ เพื่อรองรับการฝึกอาชีพของนักเรียนและผู้ว่างงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนประเภทการศึกษานอกระบบ เพื่อรองรับการฝึกอาชีพของนักเรียนและผู้ว่างงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหาร ครู และ ผู้เข้ารับ

การฝึกอบรมวิชาชีพ เห็นว่าระยะเวลาที่ใช้การฝึกอบรมไม่เหมาะสมกับหลักสูตรที่เปิดสอน เป็นปัญหาในระดับสูงที่สุด และผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาดังนี้ 1) ควรมีสาขาวิชาชีพที่ให้เข้ารับการอบรมมากขึ้น 2) ควรเพิ่มงบประมาณด้านอุปกรณ์การฝึกอบรมมากขึ้นและ 3) ควรเพิ่มค่าตอบแทนวิทยากรในอัตราที่สูงขึ้น

ชลธิชา เอี่ยมศิริ (2552 : 70) ได้ศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเขตอำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีอายุและวุฒิการศึกษาต่างกัน ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการศึกษาต่อเนื่อง ด้านการศึกษาตามอัธยาศัย แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ทัศนีย์ ด้านพัฒนามงคล (2552 : 69) ได้ศึกษาปัญหาการจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษานอกโรงเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของครูศูนย์การเรียนชุมชนสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มเบญจบุรพา

ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษานอกโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูศูนย์การเรียนชุมชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดกลุ่มเบญจบุรพา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดกระบวนการเรียนรู้โดยการทำโครงการ การจัดกระบวนการเรียนรู้โดยการพบกลุ่ม การจัดกระบวนการเรียนรู้โดยการสอนเสริม ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูศูนย์การเรียนชุมชน จำแนกตามสาขาที่สำเร็จและสถานที่ตั้งของศูนย์พบว่า มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษานอกโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูศูนย์การเรียนชุมชน จำแนกตามประเภทการดำเนินงานพบว่า มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษานอกโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จากสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด/กทม. จาก 76 จังหวัดทั่วประเทศ ประกอบด้วย กศน.อำเภอ/เขต รวม 927 แห่ง โดยมี กศน.อำเภอ/กทม. 627 แห่ง (ร้อยละ 64) จากสำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม. 54 จังหวัด (ร้อยละ 71.05) ผลการศึกษา พบว่า การจัดกิจกรรมเรียนปรับพื้นฐาน สถานศึกษา ดำเนินการจัดกิจกรรมในรูปแบบและวิธีการจัดแบบค่ายวิชาการมากที่สุด รองลงมาคือการจัดฐานการเรียนรู้ส่วนสถานศึกษาที่ไม่จัดกิจกรรมเรียนปรับพื้นฐาน (ร้อยละ 19.94) เพราะนักศึกษาต้องทำงาน ไม่มีเวลาเรียนและไม่เห็นความสำคัญ วิทยากรจะใช้ครูจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นวิทยากรในการจัดกิจกรรมมากที่สุด และนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเรียนปรับพื้นฐานวิชาคณิตศาสตร์มากที่สุด รองลงมาคือวิทยาศาสตร์และภาษาอังกฤษ ตามลำดับ การจัดกิจกรรมค่ายวิชาการ (สอนเสริม) สถานศึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมรูปแบบค่ายวิชาการมากที่สุด รองลงมาคือการจัดฐานการเรียนรู้ ส่วนสถานศึกษาที่ไม่จัดกิจกรรม (ร้อยละ 9.57) เพราะนักศึกษาทำงาน ไม่มีเวลาเรียน จัดกลุ่มเรียนไม่ได้ วิทยากรที่มีความรู้และประสบการณ์โดยตรงหายาก และวิทยากรเป็นครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานมากที่สุด รองลงมาคือ ครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) และ

วิชาคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่นักศึกษาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) เข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุด รองลงมาคือ วิทยาศาสตร์และภาษาอังกฤษ ตามลำดับ กิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สถานศึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร “คอมพิวเตอร์พื้นฐาน” ให้กับนักศึกษาส่วนสถานศึกษาที่ไม่จัดกิจกรรม (ร้อยละ 14.67) เพราะไม่มีอุปกรณ์ นักศึกษาที่อายุมากไม่ประสงค์ที่จะเรียน และสถานศึกษาขาดความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี สถานศึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมเองมากที่สุด รองลงคือจัดร่วมกับเครือข่ายอื่นๆ กิจกรรมจัดหาสื่ออุปกรณ์การสอนของครูหรือหนังสือที่นอกเหนือจากแบบเรียน เพื่อให้บริการในห้องสมุดสถานศึกษา ส่วนใหญ่ดำเนินการจัดกิจกรรม ส่วนสถานศึกษาที่ไม่จัด โดยให้เหตุผลว่างบประมาณน้อย ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างมีข้อจำกัดไม่สามารถจัดซื้อได้ และปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงาน ได้แก่ งบประมาณไม่เพียงพอ ค่าเช่า และมีข้อจำกัดในการเบิกจ่าย ระเบียบมีข้อจำกัดไม่สอดคล้องกับการจัดกิจกรรม เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจและความชัดเจนในเรื่องระเบียบพัสดุ ควรสนับสนุน สื่อ อุปกรณ์ จัดสรรงบประมาณให้เพิ่มขึ้นและทันเวลา ควรขยายเวลาในการจัดกิจกรรมและให้มีหลากหลายเพื่อให้ตรงกับความต้องการของนักศึกษาและชี้แจงระเบียบพัสดุและการจัดกิจกรรมกับครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.)

สมร บำขุนทด (2555 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงาน โครงการสนับสนุนการจัดการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย 15 ปี ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน และครูศูนย์การเรียนชุมชนที่มีต่อสภาพการดำเนินงาน โครงการสนับสนุนการจัดการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย 15 ปี ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้บริหาร ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน ครูศูนย์การเรียนชุมชน จำนวน 292 คน ผลการศึกษาพบว่าสภาพการดำเนินงาน โครงการสนับสนุนการจัดการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย 15 ปี ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการจัดหาหนังสือแบบเรียน ด้านงบประมาณ ค่าหนังสือแบบเรียน ด้านการจัดระบบให้ยืมหนังสือแบบเรียน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และด้านงบประมาณกิจกรรมพัฒนา

คุณภาพผู้เรียน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน และการเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ครูอาสาสมัครการศึกษา นอกโรงเรียนและครูศูนย์การเรียนชุมชน ที่มีต่อสภาพการดำเนินงาน โครงการสนับสนุนการจัดการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย 15 ปี ของศูนย์การเรียนนอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดหาหนังสือแบบเรียนและด้านงบประมาณกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยต่างประเทศ

อัลบูรี (Albury. 1977 : 5687 -A) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาเกณฑ์สำหรับการก่อตั้งโรงเรียนชุมชนในวัด พบว่า ปัญหาการดำเนินงานในสถานศึกษาจะมีปัญหาอยู่ 6 ด้าน คือ ปัญหาด้านวิชาการ ปัญหาความสัมพันธ์กับชุมชน ปัญหาด้านธุรการ ปัญหาด้านบุคลากร ปัญหาด้านกิจการนักเรียนและปัญหาด้านอาคารสถานที่เรียน

มอร์แกน (Morgan. 1987 : 3043) ได้ทำการศึกษาเรื่องการสอนแบบร่วมมือวิธีการที่ครูใช้ในการจัดสภาพห้องเรียน การรวมกลุ่มทางสังคมและผลสัมฤทธิ์ทางการสอน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนในห้องเรียนที่มีการจัดการสอนโดยวิธีเรียนแบบร่วมมือจะมีเจตคติในทางบวกต่อวิชาที่เรียนมากกว่าร้อยละ 30 % และมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่า แต่พฤติกรรมการรับรู้การรวมกลุ่มทางสังคมไม่แตกต่างกันและพบว่าครูที่ได้รับการฝึกให้สอน โดยการเรียนแบบร่วมมือ จะนำวิธีการไปใช้ได้ดีกว่าครูที่ไม่ได้รับการฝึก

อิมิลิโอโน (Emilliano. 1995 : 2183-2184) ได้ศึกษากิจกรรมและวิธีดำเนินการของโรงเรียนชุมชนในสหรัฐอเมริกา สรุปผลการวิจัยได้ว่า วิธีการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชนในสหรัฐอเมริกาส่วนใหญ่ได้ดำเนินไปตามหลักการและวัตถุประสงค์ของโรงเรียนชุมชนเป็นอย่างดี คือ โรงเรียนใช้กระบวนการประชาธิปไตยในการดำเนินงาน มีการให้บริการต่างๆ แก่ชุมชน มีการสำรวจปัญหาและความต้องการของชุมชน เพื่อจะหาแนวทางแนะนำให้ประชาชนรู้จักปรับปรุงตนเอง และมีชีวิตอยู่ในชุมชนได้ดียิ่งขึ้น มีการใช้แหล่งวิชาในชุมชนให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ได้อาศัยการตัดสินใจของหมู่คณะเป็นหลักในการดำเนินงานตามโครงการของโรงเรียน และได้สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับประชาชน

เรย์โนลด์ (Raynold. 1998 : 50 ; อ้างถึงใน นภัสวรรณ ตลับไชสง. 2546 : 45) ได้ศึกษาวิจัยองค์ประกอบสำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพในสหราชอาณาจักร โดยศึกษาถึงลักษณะของครูที่มีประสิทธิภาพและองค์ประกอบสำคัญของโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพว่ามีลักษณะอย่างไร ผลการวิจัยพบว่า ครูควรใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ สอนโดยยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล ไม่ใช่สอนตามตำราและโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพนั้น ครูหรือนุเคราะห์ของโรงเรียนควรมีความสามัคคีกัน การจัดการเรียนการสอนที่ท้าทายความสามารถ มีการจัดสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียน มีการบันทึกผลการเรียนเพื่อพัฒนาและให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ

โอล์คฟาเธอร์ (Oldfather. 1993 : 456) กล่าวว่า แรงจูงใจที่จะเรียนรู้ซึ่งมีอย่างต่อเนื่องมีผลต่อการเรียนรู้ในระดับมาก เนื่องจากสภาพแวดล้อมเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การวิจัยพบว่า นักเรียนจะมีแรงจูงใจจะมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและยังพบว่าการแทรกแซงแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเน้นการจัดให้นักเรียนมีทางเลือกและควบคุมตนเอง มีประโยชน์ต่อนักเรียนด้วยรวมถึงมีโอกาสวางแผนและกำกับดูแลการเรียนรู้มากขึ้น และผลที่ได้มีการใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้และมีความไวในการรับรู้ทางสังคม นอกจากนี้ยังมีประโยชน์ในผลการเรียนทางการศึกษาที่กว้างขวางขึ้น

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พอสรุปได้ว่า การใช้รูปแบบและวิธีการในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนหรือกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติ และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ตามระดับความรู้ ความสามารถและศักยภาพของตนเอง ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการเรียนรู้ที่สามารถบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการได้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 9 กิจกรรม คือ 1) กิจกรรมพัฒนาวิชาการ 2) กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต 3) กิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 4) กิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน 5) กิจกรรมที่แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ 6) กิจกรรมการเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง

7) กิจกรรมลูกเสือ และกิจกรรมอาสาชุกาชาด 8) กิจกรรมด้านกีฬา และส่งเสริมสุขภาพ และ 9) กิจกรรมเสริมสร้างความสามารถพิเศษ เพื่อนำผลการศึกษามาวิเคราะห์และนำมาเพื่อหา รูปแบบและพัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพและเกิดประสิทธิภพมาก ยิ่งขึ้นต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ ผู้บริหารและครู สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ในปีการศึกษา 2557 ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร จำนวน 23 คน และครู จำนวน 435 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 458 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง กรณีผู้บริหารสถานศึกษาใช้ประชากร ส่วนครูจากการสุ่มประชากร โดยได้จากการกำหนดขนาดตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542 : 148-149) จำแนกเป็นครู 205 คน หลังจากนั้นทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างให้กระจายไปทุกอำเภอตามสัดส่วน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 228 คน

รายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏดังตาราง 3.1 ดังนี้

ตาราง 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและครู จำแนกตามอำเภอ

แหล่งข้อมูล	ประชากร (คน)		กลุ่มตัวอย่าง (คน)	
	ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู
กศน.อำเภอเมืองบุรีรัมย์	1	53	1	20
กศน.อำเภอกระสัง	1	27	1	14
กศน.อำเภอคูเมือง	1	18	1	10
กศน.อำเภอแคนดง	1	7	1	5
กศน.อำเภอเฉลิมพระเกียรติ	1	14	1	8
กศน.อำเภอชำนิ	1	18	1	8
กศน.อำเภอนางรอง	1	17	1	8
กศน.อำเภอนาโพธิ์	1	20	1	8
กศน.อำเภอโนนดินแดง	1	8	1	4
กศน.อำเภอโนนสุวรรณ	1	7	1	5
กศน.อำเภอบ้านกรวด	1	13	1	6
กศน.อำเภอบ้านด่าน	1	12	1	6
กศน.อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์	1	12	1	7
กศน.อำเภอประโคนชัย	1	30	1	13
กศน.อำเภอประโคนชัย	1	17	1	8
กศน.อำเภอพลับพลาชัย	1	12	1	9
กศน.อำเภอพุทไธสง	1	12	1	8
กศน.อำเภอละหานทราย	1	14	1	9
กศน.อำเภอลำปลายมาศ	1	31	1	12
กศน.อำเภอสตึก	1	37	1	14
กศน.อำเภอหนองกี่	1	23	1	9
กศน. อำเภอหนองหงส์	1	21	1	9

ตาราง 3.1 (ต่อ)

แหล่งข้อมูล	ประชากร (คน)		กลุ่มตัวอย่าง (คน)	
	ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู
กศน.อำเภอหัวราช	1	12	1	5
รวม	23	435	23	205

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ ซึ่งได้จัดทำขึ้นจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามโดยลักษณะเป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklists) ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ คำถามมีจำนวน 50 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

5	หมายถึง	มีการปัญหาในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปัญหาในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการปัญหาในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปัญหาในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการปัญหาในระดับน้อยที่สุด

โดยครอบคลุมประเด็นคำถาม 9 ด้าน คือ 1) กิจกรรมพัฒนาวิชาการ 2) กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต 3) กิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 4) กิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน 5) กิจกรรมที่แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ 6) กิจกรรมการเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง 7) กิจกรรมลูกเสือ และ

กิจกรรมอาสาชวยภาษา 8) กิจกรรมด้านกีฬา และส่งเสริมสุขภาพ และ 9) กิจกรรมเสริมสร้าง
ความสามารถพิเศษ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Form) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความ
คิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนา
คุณภาพผู้เรียน ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ
ตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และรายงานการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ
ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์

2.2 นำข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างแบบสอบถาม

2.3 นำเสนอร่างแบบสอบถามให้ที่อาจารย์ปริญญาวิทยานิพนธ์ ทำการตรวจสอบเพื่อให้
คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข และนำมาแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

2.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่ครอบคลุมและตรงสภาพ เป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face
Validity) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านได้แก่

2.4.1 นายสถิตย์ ทองเหลา วุฒิการศึกษา ค.ม. สาขาการบริหารการศึกษา
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด
บุรีรัมย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.4.2 ดร.พรณี ราชจันทร์ วุฒิการศึกษา ค.บ. ภาษาไทย ค.ม.สาขาการบริหาร
การศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสตึก
ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย

2.4.3 นางสุนันท์ สิทธิสาธิต วุฒิการศึกษา ค.ม. สาขาการบริหารการศึกษา
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองบุรีรัมย์
ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครูศูนย์การศึกษานอก
ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.964 ซึ่งมีค่าสูง และจะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความร่วมมือจากบุคลากรทางการศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์
2. นำหนังสือส่งผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ พร้อมแบบสอบถาม จำนวน 228 ฉบับ ไปยังเป้าหมาย เพื่อขอความร่วมมือจากบุคลากรทางการศึกษากำหนดวัน สถานที่รับแบบสอบถามคืนที่สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ ณ ช่องรับ - หนังสือ
3. กรณีที่ไม่ได้รับแบบสอบถามคืนภายในกำหนด ผู้วิจัยจะไปติดตามด้วยตนเอง เพื่อให้ได้แบบสอบถามคืนทั้งหมด
4. ผลปรากฏว่าแบบสอบถามจำนวน 228 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้จำนวน 228 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาบันทึกข้อมูล
3. ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาค่าที่ต้องการดังต่อไปนี้
 - 3.1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ
 - 3.2 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพ

ผู้เรียน ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 100-103) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 แปลความหมายว่า มีปัญหาในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 แปลความหมายว่า มีปัญหาในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 แปลความหมายว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 แปลความหมายว่า มีปัญหาในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 แปลความหมายว่า มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งเป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ จากข้อคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็น เดียวกันแล้วแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ แบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ ผู้วิจัยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ในการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 261-262)

ดังสูตร

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	K	แทน	จำนวนของเครื่องมือวัด
	S_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 304)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของข้อมูลหรือคะแนน
	n	แทน	จำนวนข้อมูล

2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังสูตรต่อไปนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 310)

$$\text{S.D.} = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เรื่องปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ปรากฏผลการวิเคราะห์ที่จะนำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- n แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง
 \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 การศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 3 การศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม มีดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏดังตาราง 4.1 ดังนี้

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มตัวอย่าง	228	100
1. สถานภาพตำแหน่ง		
1.1 ผู้บริหาร	23	10.09
1.2 ครู	205	89.91

จากตาราง 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครู จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 89.91 และผู้บริหาร จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 10.09

ตอนที่ 2 การศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์

การศึกษาค้นคว้าปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ทั้ง 9 ด้าน คือ ด้านกิจกรรมพัฒนาวิชาการ ด้านกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ด้านกิจกรรมที่แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและสถาบันพระมหากษัตริย์ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านกิจกรรมลูกเสือและกิจกรรมอาสาชุกษาชาติ ด้านกิจกรรมกีฬาและส่งเสริมสุขภาพและกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถพิเศษ ปรากฏผลดังตาราง 4.2 - 4.11 ดังนี้

ตาราง 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครู
เกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของศูนย์การศึกษานอกระบบและ
การศึกษาคตามอัยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมและรายด้าน

ด้าน	ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ปัญหา	อันดับ ที่
1.	กิจกรรมพัฒนาวิชาการ	4.55	0.52	มากที่สุด	1
2.	กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต	4.30	0.67	มาก	9
3.	กิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.52	0.54	มากที่สุด	2
4.	กิจกรรมเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน	4.47	0.60	มาก	4
5.	กิจกรรมที่แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์	4.32	0.64	มาก	8
6.	กิจกรรมการเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง	4.42	0.54	มาก	7
7.	กิจกรรมลูกเสือและกิจกรรมอาสาชวภาษา	4.49	0.55	มาก	3
8.	กิจกรรมด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ	4.45	0.55	มาก	5
9.	กิจกรรมเสริมสร้างความสามารถพิเศษ	4.43	0.62	มาก	6
	เฉลี่ยรวม	4.41	0.60	มาก	-

จากตาราง 4.2 พบว่าผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนา
คุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาคตามอัยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์
โดยรวมมีปัญหายุอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกิจกรรมพัฒนา
ผู้เรียน ($\bar{X} = 4.55$) และด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
($\bar{X} = 4.52$) มีปัญหายุอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ มีปัญหายุอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตาราง 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครู
เกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านกิจกรรมพัฒนาวิชาการ
โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ปัญหา	อันดับ ที่
1.	ด้านกิจกรรมพัฒนาวิชาการ ครูมีการจัดหาสื่อการเรียนรู้เพื่ออำนวยความสะดวก ในการเรียนรู้นอกเวลาให้กับนักเรียน	4.56	0.72	มากที่สุด	1
2.	ครูมีการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนเพื่อนำมา เป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรมพัฒนาทางด้านวิชาการ	4.49	0.64	มาก	5
3.	ครูมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาวิชาการให้กับผู้เรียน อย่างต่อเนื่อง	4.52	0.62	มากที่สุด	2
4.	ครูมีการให้ความรู้ทางวิชาการกับผู้เรียน โดย วิทยากรผู้มีความรู้ความสามารถในเรื่องนั้นๆ โดยตรง	4.51	0.65	มากที่สุด	3
5.	จำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.50	0.72	มากที่สุด	4
	รวมเฉลี่ย	4.55	0.61	มากที่สุด	-

จากตาราง 4.3 พบว่าผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนา
คุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์
ด้านกิจกรรมพัฒนาวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) ข้อ 1 ข้อ 3 ข้อ 4 และ
ข้อ 5 มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
3 อันดับแรก คือ ครูมีการจัดหาสื่อการเรียนรู้เพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้นอกเวลาให้กับ
นักเรียน ($\bar{X} = 4.56$) ครูมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาวิชาการให้กับผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.52$)
และ ครูมีการให้ความรู้ทางวิชาการกับผู้เรียน โดยวิทยากรผู้มีความรู้ความสามารถในเรื่องนั้นๆ
โดยตรง ($\bar{X} = 4.51$) ตามลำดับ

ตาราง 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครู
เกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอก
ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต
โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ปัญหา	อันดับ ที่
	ด้านกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต				
6.	ครูมีการจัดกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกับการดำเนิน ชีวิตประจำวันของผู้เรียน	4.34	0.66	มาก	3
7.	ครูมีการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนเพื่อนำมา เป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต	4.27	0.62	มาก	5
8.	ครูมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตให้กับผู้เรียน อย่างต่อเนื่อง	4.35	0.75	มาก	2
9.	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกิจกรรมตามความสนใจ	4.38	0.63	มาก	1
10.	ครูมีการให้ความรู้ด้านทักษะชีวิตกับผู้เรียน โดย วิทยากรผู้มีความรู้และประสบการณ์	4.28	0.71	มาก	4
	รวมเฉลี่ย	4.30	0.67	มาก	-

จากตาราง 4.4 พบว่าผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนา
คุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์
ด้านกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต โดยรวมมีปัญหาลู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นราย
ข้อพบว่าทุกข้อมีปัญหาลู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ครูเปิด โอกาสให้
นักเรียนร่วมกิจกรรมตามความสนใจ ($\bar{X} = 4.38$) ครูมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตให้กับ
ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.35$) และครูมีการจัดกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกับการดำเนิน
ชีวิตประจำวันของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.34$) ตามลำดับ

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครู
เกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้
ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ปัญหา	อันดับ ที่
	ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ				
11.	ครูมีการจัดทำคู่มือเทียบโอนความรู้ โดยการทดสอบเพื่อ ประเมินความรู้ สำหรับผู้ที่มีความรู้อยู่แล้ว	4.50	0.78	มากที่สุด	3
12.	ครูมีการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อช่องทางเพื่อ การศึกษา ETV	4.53	0.73	มากที่สุด	1
13.	ครูมีการจัดการเรียนการสอนร่วมกับเครือข่าย	4.52	0.76	มากที่สุด	2
14.	ครูจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนเข้าถึงข้อมูลและ ข่าวสารที่ทันสมัย	4.49	0.79	มาก	4
15.	ครูมีอุปกรณ์และสื่อการจัดการเรียนการสอนอย่าง เพียงพอ	4.48	0.71	มาก	5
	รวมเฉลี่ย	4.52	0.75	มากที่สุด	-

จากตาราง 4.5 พบว่าผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนา
คุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์
ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมมีปัญหาอยู่ใน
ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ครูมีการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อช่องทางเพื่อการศึกษา ETV
($\bar{X} = 4.53$) ครูมีการจัดการเรียนการสอนร่วมกับเครือข่าย ($\bar{X} = 4.52$) และครูมีการจัดทำคู่มือเทียบ
โอนความรู้ โดยการทดสอบเพื่อประเมินความรู้ สำหรับผู้ที่มีความรู้อยู่แล้ว ($\bar{X} = 4.50$) ตามลำดับ

ตาราง 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับ
ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคม
อาเซียน โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ปัญหา	อันดับ ที่
	ด้านกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคม อาเซียน				
16.	ครูมีการจัดกิจกรรมเพื่อประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษารู้จักประวัติความเป็นมาของประชาคมอาเซียน	4.38	0.79	มาก	5
17.	ครูมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน	4.39	0.61	มาก	4
18.	ครูมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน ของประชาคมอาเซียน	4.42	0.60	มาก	3
19.	ครูมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ด้านสังคมเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา ฯลฯ	4.44	0.50	มาก	2
20.	ครูจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ด้านการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชนไทย	4.45	0.51	มาก	1
	รวมเฉลี่ย	4.42	0.54	มาก	-

จากตาราง 4.6 พบว่าผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน โดยรวมมีปัญหอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีปัญหอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ครูจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ด้านการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชนไทย ($\bar{X} = 4.45$) ครูมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ด้านสังคมเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา ฯลฯ ($\bar{X} = 4.44$) และ ครูมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน ของประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 4.42$) ตามลำดับ

ตาราง 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครู
เกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านกิจกรรมที่แสดงออกถึงความ
จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ปัญหา	อันดับ ที่
21.	ด้านกิจกรรมที่แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและสถาบันพระมหากษัตริย์ ครูมีการจัดกิจกรรมในวันสำคัญของชาติร่วมกับ นักศึกษา	4.28	0.65	มาก	5
22.	ครูมีการจัดกิจกรรมในวันสำคัญของศาสนา	4.33	0.60	มาก	3
23.	ครูมีการจัดกิจกรรมในวันสำคัญของพระมหากษัตริย์ ร่วมกับนักศึกษา	4.38	0.56	มาก	1
24.	ครูมีการส่งเสริมให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ	4.30	0.64	มาก	4
25.	ครูมีการเข้าร่วมกับชุมชนในการจัดกิจกรรมวันสำคัญ ต่าง ๆ	4.35	0.60	มาก	2
	รวม	4.32	0.64	มาก	-

จากตาราง 4.7 พบว่าผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนา
คุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์
ด้านกิจกรรมที่แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยรวมมี
ปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับมาก
โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ครูมีการจัดกิจกรรมในวันสำคัญของพระมหากษัตริย์
ร่วมกับนักศึกษา ($\bar{X} = 4.38$) ครูมีการเข้าร่วมกับชุมชนในการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ
($\bar{X} = 4.35$) และ ครูมีการจัดกิจกรรมในวันสำคัญของศาสนา ($\bar{X} = 4.33$) ตามลำดับ

ตาราง 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครู
เกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจ
พอเพียง โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ปัญหา	อันดับ ที่
26.	ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง ครูจัดกิจกรรมโดยส่งเสริมให้นักศึกษาได้ลงมือ ปฏิบัติจริง	4.41	0.56	มาก	5
27.	ครูจัดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงโดยมุ่งเน้นตามความสนใจของ นักศึกษา	4.48	0.51	มาก	1
28.	ครูจัดกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษายึดถือการ ประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง สุจริต ไม่ทิ้ง ถิ่นฐาน	4.45	0.56	มาก	2
29.	มีการถ่ายทอดความรู้ที่เป็นประโยชน์ให้กับ ชุมชน	4.40	0.50	มาก	4
30.	ผู้บริหารและครูเป็นต้นแบบการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.40	0.54	มาก	3
	รวมเฉลี่ย	4.42	0.54	มาก	-

จากตาราง 4.8 พบว่าผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนา
คุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) เมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูจัดกิจกรรมตาม
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมุ่งเน้นตามความสนใจของนักศึกษา ($\bar{X} = 4.48$) ครูจัด
กิจกรรมเพื่อให้นักศึกษายึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง สุจริต ไม่ทิ้งถิ่นฐาน ($\bar{X} = 4.45$)
ผู้บริหารและครูเป็นต้นแบบการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.40$)
ตามลำดับ

ตาราง 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครู
เกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านกิจกรรมลูกเสือและกิจกรรมอาสา
ยุวกาชาด โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ปัญหา	อันดับ ที่
31.	ด้านกิจกรรมลูกเสือและกิจกรรมอาสายุวกาชาด ครูมีการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ-ยุวกาชาดที่ ถูกต้องตามข้อบังคับของคณะกรรมการลูกเสือ แห่งชาติ	4.54	0.55	มากที่สุด	2
32.	ผู้บริหารแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานลูกเสือ-ยุวกาชาด อย่างชัดเจน	4.62	0.55	มากที่สุด	1
33.	ครูจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมลูกเสือ-ยุวกาชาดอย่าง เพียงพอและเอื้อต่อการจัดกิจกรรม	4.51	0.51	มากที่สุด	5
34.	ครูมีการจัดกิจกรรมลูกเสือ-ยุวกาชาดสอดคล้อง กับสภาพท้องถิ่น	4.46	0.56	มาก	7
35.	ครูจัดพิธีเปิดประชุมกองลูกเสือ- ยุวกาชาด สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น	4.53	0.55	มากที่สุด	3
36.	ครูจัดหาและเตรียมสถานที่ฝึกภาคสนามมีความ เหมาะสมเอื้อต่อการจัดกิจกรรม	4.52	0.52	มากที่สุด	4
37.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้สอน ได้พัฒนาหาความรู้ เพิ่มเติมอยู่เสมอ	4.45	0.56	มาก	8
38.	ผู้บริหารนิเทศ ติดตาม กำกับกับการจัดการเรียน การสอนอย่างต่อเนื่อง	4.35	0.62	มาก	10
39.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ลูกเสือ-ยุวกาชาด ด้วยการปฏิบัติจริง	4.50	0.56	มาก	6
40.	ครูรายงานผลการดำเนินกิจกรรม-ยุวกาชาดให้ ผู้เกี่ยวข้องทราบ	4.43	0.57	มากที่สุด	9
	รวม	4.49	0.55	มาก	-

จากตาราง 4.9 พบว่าผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านกิจกรรมลูกเสือและกิจกรรมอาสาชุกาชาด โดยรวมมีปัญหายุอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 31 ข้อ 32 ข้อ 33 ข้อ 35 ข้อ 36 และ ข้อ 40 มีปัญหายุอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหายุอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกคือ ผู้บริหาร แต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานลูกเสือ-ชุกาชาดอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.62$) ครูมีการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ-ชุกาชาดที่ถูกต้องตามข้อบังคับของคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ ($\bar{X} = 4.54$) และครูจัดพิธีเปิดประชุมกองลูกเสือ-ชุกาชาดสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.53$) ตามลำดับ

ตาราง 4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านกิจกรรมด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ปัญหา	อันดับ ที่
41.	ด้านกิจกรรมด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ มีการจัดกิจกรรมด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพภายในองค์กรเป็นประจำ	4.48	0.56	มาก	1
42.	มีการจัดกิจกรรมด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพที่สร้างความสามัคคี เสริมสร้างสุขภาพใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	4.43	0.58	มาก	3
43.	มีอุปกรณ์ กีฬาและเครื่องออกกำลังกายไว้คอยให้บริการอย่างเพียงพอ	4.40	0.66	มาก	5
44.	ส่งเสริมให้นักศึกษาและบุคลากรเล่นกีฬาและออกกำลังกาย	4.42	0.58	มาก	4
45.	มีการจัดกิจกรรมตรวจสอบสุขภาพประจำปี	4.46	0.63	มาก	2
	รวมเฉลี่ย	4.45	0.55	มาก	-

จากตาราง 4.10 พบว่าผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านกิจกรรมด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเมื่ออยู่ในระดับมากทุกข้อเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การจัดกิจกรรมด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพภายในองค์กรเป็นประจำ ($\bar{X} = 4.48$) มีการจัดกิจกรรมตรวจสอบสุขภาพประจำปี ($\bar{X} = 4.46$) และมีการจัดกิจกรรมด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพที่สร้างความสามัคคี เสริมสร้างสุขภาพใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ($\bar{X} = 4.43$) ตามลำดับ

ตาราง 4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถพิเศษ โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ปัญหาการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถพิเศษ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา	อันดับที่
46.	ด้านกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถพิเศษ ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาแสดงความสามารถพิเศษ	4.48	0.59	มาก	1
47.	ครูส่งเสริมนักศึกษาที่มีความสามารถพิเศษให้มี โอกาสพัฒนาความสามารถในระดับที่สูงขึ้น	4.44	0.60	มาก	2
48.	ครูเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้นักศึกษาค้นหาความสามารถของตนเอง	4.43	0.62	มาก	3
49.	ครูจัดเวทีให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนความสามารถกับ นักศึกษาสถาบันอื่นๆ	4.40	0.61	มาก	4
50.	ครูส่งเสริมให้นักศึกษาที่มีความสามารถพิเศษ ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้เพื่อนๆ รับทราบ	4.39	0.61	มาก	5
	รวมเฉลี่ย	4.43	0.62	มาก	-

จากตาราง 4.11 พบว่าผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถพิเศษ โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาแสดงความสามารถพิเศษ ($\bar{X} = 4.48$) ครูส่งเสริมนักศึกษาที่มีความสามารถพิเศษให้มีโอกาสพัฒนาความสามารถในระดับที่สูงขึ้น ($\bar{X} = 4.44$) และครูเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้นักศึกษาค้นหาความสามารถของตนเอง ($\bar{X} = 4.43$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ มีผู้บริหารและครูให้ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างมีการกำหนดกรอบแนวทางการแก้ปัญหาแนวทางจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้ง 9 ด้านและแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended form) เพื่อให้ผู้บริหารและครู ทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความในแต่ละข้อทั้ง 9 ด้านและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาแนวทางจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จากนั้นนำมาสรุปเป็นแนวทางการดำเนินงานการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ สรุปได้ดังนี้

3.1 ด้านกิจกรรมพัฒนาวิชาการ พบว่า ผู้บริหารและครูได้เสนอแนวทางการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีจำนวนมากที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ 1) ให้จัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาวิชาการตามหลักสูตรให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทุกอำเภอ (ร้อยละ 38.78) 2) ให้มีการวิจัยและสำรวจความต้องการของผู้เรียนในด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการก่อนดำเนินการจัดกิจกรรม (ร้อยละ 22.45) และ 3) ให้กำหนดเกณฑ์และแนวทางการวัดผลการจัดกิจกรรมพัฒนาวิชาการในแต่ละศูนย์ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน (ร้อยละ 12.40) ตามลำดับ

3.2 ด้านกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต พบว่า ผู้บริหารและครูได้เสนอแนวทางการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีจำนวนมากที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ 1) ให้จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการทำงานให้นักเรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันมากยิ่งขึ้น (ร้อยละ 40.98)

2) กิจกรรมที่จัดเกี่ยวกับทักษะการตัดสินใจ และมีวิทยากรที่เชี่ยวชาญมาสาธิตและฝึกปฏิบัติจริง ตามความสนใจของผู้เรียน (ร้อยละ 29.50) และ 3) ศูนย์การเรียนนอกระบบและการศึกษาตาม อรรถศาสตร์อำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ควรจัดกิจกรรมเสริมทักษะชีวิตให้ครบทั้ง 10 ทักษะซึ่งจะช่วยให้ นักศึกษาเกิดทักษะในการปฏิบัติและนำไปแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ได้ดียิ่งขึ้น (ร้อยละ 13.11) ตามลำดับ

3.3 ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า ผู้บริหารและครูได้เสนอแนวทางการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถศาสตร์อำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีจำนวนมากที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ 1) ศูนย์การเรียนนอกระบบให้มีการจัดการเรียนการสอนผ่านเทคโนโลยี สารสนเทศหลากหลาย เช่น การเรียนทางไกล การติดตั้งสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและจัดหา คอมพิวเตอร์ประจำในแต่ละศูนย์ประจำตำบลทุกตำบลเพื่อให้สะดวกในการค้นคว้าหาความรู้ของ ผู้เรียนมากยิ่งขึ้น (ร้อยละ 43.70) 2) จัดให้มีการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์พื้นฐานและความรู้ เกี่ยวกับพระราชบัญญัติเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ให้กับผู้เรียนได้ฝึกทักษะเบื้องต้นการใช้ งานคอมพิวเตอร์มากยิ่งขึ้น (ร้อยละ 31.09) และ 3) ให้กำหนดเพิ่มชั่วโมงเรียนเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ในหลักสูตรและเพิ่มเติมในวิชาเลือกในหลักสูตรและนำ โปรแกรมการใช้งานที่ทันสมัยมาปรับปรุง ในหลักสูตรให้มีความสมัยอยู่เสมอ (ร้อยละ 12.61) ตามลำดับ

3.4 ด้านกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า ผู้บริหารและครูได้ เสนอแนวทางการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การเรียนนอกระบบและ การศึกษาตามอรรถศาสตร์อำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีจำนวนมากที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ 1) ศูนย์ การศึกษานอกระบบควรมีกิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและ ความเป็นมาของประชาคมอาเซียนตลอดจนความสำคัญของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนของไทย กับกลุ่มประเทศสมาชิกในทุก ๆ ด้าน (ร้อยละ 30.28) 2) ให้จัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับ อาเซียนเช่น นิทรรศการเกี่ยวกับอาหารอาเซียน การตอบปัญหาทางวิชาการเกี่ยวกับอาเซียน วัฒนธรรมต่างๆ ของประเทศสมาชิกในอาเซียน เป็นต้น (ร้อยละ 26.06) และ 3) ให้ส่งเสริมความรู้ เกี่ยวกับภาษาอาเซียนทุกศูนย์โดยนำไปบูรณาการการจัดกิจกรรมและจัดสอนในหลักสูตรมากยิ่งขึ้น (ร้อยละ 22.54) ตามลำดับ

3.5 ด้านกิจกรรมที่แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและสถาบัน พระมหากษัตริย์ พบว่า ผู้บริหารและครูได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการจัด กิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การเรียนนอกระบบและการศึกษาตามอรรถศาสตร์อำเภอ ใน จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีจำนวนมากที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ 1) ศูนย์การเรียนนอกระบบควรมีกิจกรรม

ส่งเสริมให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา วันสำคัญของประเพณีไทยและร่วมกิจกรรมเทิดพระเกียรติสถาบันพระมหากษัตริย์ ด้วยวิธีการจัด โครงการปลูกจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และส่งเสริมประชาธิปไตยโดยการกำหนดเป็นแผนงานตาม โครงการและ คำเนินงานตาม โครงการให้มากยิ่งขึ้น (ร้อยละ 51.79) 2) ศูนย์การศึกษานอกระบบอำเภอ จัดให้ ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมร่วมกับชุมชนในท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 31.79) และ 3) ศูนย์ การศึกษานอกระบบอำเภอ ติดตามผลการดำเนินงานตาม โครงการเกี่ยวกับวันสำคัญของประเพณี ไทยและมีการรายงานผลการดำเนินงานตาม โครงการเผยแพร่สู่สาธารณชน (ร้อยละ 12.30) ตามลำดับ

3.6 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ผู้บริหารและครูได้เสนอแนว ทางการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีจำนวนมากที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ 1) ศูนย์การศึกษา นอกระบบอำเภอส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ถูกต้อง และจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจกับคุณธรรมและใช้สติปัญญาในการแก้ไขปัญหาชีวิต ที่ถูกต้อง (ร้อยละ 52.11) 2) ศูนย์การศึกษานอกระบบอำเภอจัด โครงการส่งเสริมให้นักศึกษาไป ศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงและนำมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต (ร้อยละ 25.35) และ 3) ศูนย์การศึกษานอกระบบอำเภอจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ภายในศูนย์โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงและจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยบูรณาการกับสาระ การเรียนรู้อื่นๆ (ร้อยละ 16.90) ตามลำดับ

3.7 ด้านกิจกรรมลูกเสือและกิจกรรมอาสาชวากาชาด พบว่า ผู้บริหารและครูได้แสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีจำนวนมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ศูนย์การศึกษานอกระบบอำเภอ ให้จัด โครงการเข้าค่ายพักแรมลูกเสือและชวากาชาดอย่าง น้อย 1 ครั้งต่อปีการศึกษาและจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนบำเพ็ญประโยชน์และมีจิต อาสา เช่น กิจกรรมทำความสะอาดสถานที่สาธารณะที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันในชุมชน การจัดกิจกรรม อาสาชวากาชาดและบริจาคโลหิตช่วยการกุศล กิจกรรมทำความสะอาดแหล่งน้ำอุปโภคและ สาธารณูปโภคในชุมชน เป็นต้น (ร้อยละ 38.78) 2) ศูนย์การศึกษานอกระบบอำเภอ จัดกิจกรรม การเรียนการสอนทั้งการฝึกอบรมให้ความรู้และฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้นักศึกษาเกิดทักษะแก้ไข ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ (ร้อยละ 22.44)

และ 3) ศูนย์การศึกษานอกระบบอำเภอ จัดบุคลากรนิเทศ กำกับติดตาม และรายงานผลการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ (ร้อยละ 21.43) ตามลำดับ

3.8 ด้านกิจกรรมด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ พบว่า ผู้บริหารและครู ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีจำนวนมากที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ 1) ศูนย์การศึกษานอกระบบอำเภอ จัดส่งเสริมให้มีห้องสำหรับออกกำลังกายและอุปกรณ์ เครื่องมือ ในการออกกำลังกายบริการแก่ชุมชน และจัดหาเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำการใช้บริการที่ถูกต้อง (ร้อยละ 49.07) 2) ศูนย์การศึกษานอกระบบอำเภอ จัดโครงการแข่งขันกีฬาเชื่อมความสัมพันธ์ภายในเครือข่ายแต่ละอำเภอทุกปี เพื่อสร้างสัมพันธ์ มิตรและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในและภายนอกหน่วยงาน (ร้อยละ 35.18) และ 3) ศูนย์การศึกษานอกระบบอำเภอ ส่งเสริมด้านงบประมาณและหางบประมาณสนับสนุนด้านการจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อส่งเสริมความสามัคคีจากหน่วยงานภายนอก (ร้อยละ 12.96) ตามลำดับ

3.9 ด้านกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถพิเศษ พบว่า ผู้บริหารและครู ได้เสนอแนวทางการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีจำนวนมากที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ 1) ศูนย์การศึกษานอกระบบอำเภอ จัดกิจกรรมส่งเสริมทางวิชาการให้นักศึกษาได้แสดงความสามารถพิเศษ เช่น การประกวดค่านิยมหลัก 12 ประการของคนไทย เป็นต้น (ร้อยละ 32.73) 2) ศูนย์การศึกษานอกระบบอำเภอ จัดอบรมและเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกหน่วยงานมาให้ความรู้และสาธิตวิธีการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและความถนัดเฉพาะด้าน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจในการพัฒนาตนเอง (ร้อยละ 26.36) และ 3) ศูนย์การศึกษานอกระบบอำเภอ ส่งเสริมด้านงบประมาณและหาทุนการศึกษาให้กับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะด้าน ให้ได้รับการศึกษา และฝึกอบรมให้มีทักษะและความรู้เพิ่มมากขึ้น (ร้อยละ 21.81) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผู้วิจัยได้ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. ความสำคัญของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
 - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์
2. ได้ทราบปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนพัฒนาการดำเนินงานการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 ประชากร คือ ผู้บริหารและครู สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ในปีการศึกษา 2557 ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร จำนวน 23 คน และครู จำนวน 435 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 458 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง กรณีผู้บริหารสถานศึกษาใช้ประชากร ส่วนครูจากการสุ่มประชากร โดยได้จากการกำหนดขนาดตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542 : 148-149) จำแนกเป็นครู 205 คน หลังจากนั้น ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างให้กระจายไปทุกอำเภอตามสัดส่วน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 228 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือวิจัยขึ้นเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เป็นการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์รวมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครู ในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่น 0.964

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการนำแบบสอบถามไปแจกกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 228 ฉบับ และสามารถเก็บแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด จำนวน 228 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ

4.2 การศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยและการจัดอันดับของค่าเฉลี่ย

4.3 การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นและ

ข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิดของผู้บริหารและครูใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยการจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันและหาความถี่และค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกิจกรรมพัฒนาวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและด้านกิจกรรมลูกเสือและกาชาด ตามลำดับ

ผลการศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ รายด้านมีดังนี้

1.1 ด้านกิจกรรมพัฒนาวิชาการ โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีการจัดหาสื่อการเรียนรู้เพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้นอกเวลาให้กับนักเรียน รองลงมาคือ ครูมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาวิชาการให้กับผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

1.2 ด้านกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกิจกรรมตามความสนใจ รองลงมาคือครูมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตให้กับผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

1.3 ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือครูมีการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อช่องทางเพื่อการศึกษา ETV รองลงมาคือ ครูมีการจัดการเรียนการสอนร่วมกับเครือข่าย

1.4 ด้านกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือครูจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ด้านการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชนไทย รองลงมาคือครูมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ด้านสังคมเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา ฯลฯ

1.5 ด้านกิจกรรมที่แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีการจัดกิจกรรม

ในวันสำคัญของพระมหากษัตริย์ร่วมกับนักศึกษา รองลงมา คือ ครูมีการเข้าร่วมกับชุมชนในการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ

1.6 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมมีปัญหายุ่งในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูจัดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยมุ่งเน้นตามความสนใจของนักศึกษา รองลงมาคือ ครูจัดกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษายึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง สุจริต ไม่ทิ้งถิ่นฐาน

1.7 ด้านกิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาด โดยรวมมีปัญหายุ่งในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานลูกเสือ-ยุวกาชาดอย่างชัดเจน รองลงมาคือ ครูมีการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ-ยุวกาชาดที่ถูกต้องตามข้อบังคับของคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ

1.8 ด้านกิจกรรมด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ โดยรวมมีปัญหายุ่งในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดกิจกรรมด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพภายในองค์กรเป็นประจำ รองลงมาคือ มีการจัดกิจกรรมตรวจสุขภาพประจำปี

1.9 ด้านกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถพิเศษ โดยรวมมีปัญหายุ่งในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาแสดงความสามารถพิเศษ รองลงมาคือ ครูส่งเสริมนักศึกษาที่มีความสามารถพิเศษให้มีโอกาสพัฒนาความสามารถในระดับที่สูงขึ้น

2. ผลการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาคำสั่งการพัฒนาคณาจารย์ของศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาดำเนินการตามอัยการในจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ผู้บริหารและครู ได้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาคำสั่งการพัฒนาคณาจารย์ของศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาดำเนินการตามอัยการในจังหวัดบุรีรัมย์ รายงานสรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านกิจกรรมพัฒนาวิชาการ ให้จัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาวิชาการตามหลักสูตรให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทุกอำเภอ และให้มีการทำวิจัยและสำรวจความต้องการของผู้เรียนในด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการก่อนดำเนินการจัดกิจกรรม

2.2 ด้านกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต ให้จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการทำงานให้นักศึกษาเกิดทักษะในการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันมากยิ่งขึ้น จัดกิจกรรมโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะชีวิต 10 ประการ (ขององค์การอนามัยโลก) ที่มีวิทยากรที่เชี่ยวชาญมาสาธิตและฝึกปฏิบัติจริงตามความสนใจของผู้เรียน

2.3 ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ศูนย์การศึกษานอกกระบวนอำเภอจัดให้มีการจัดการเรียนการสอนผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ

เช่น การเรียนทางไกล การติดตั้งสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและจัดหาคอมพิวเตอร์ประจำในแต่ละศูนย์ประจำตำบลทุกตำบลเพื่อให้สะดวกในการค้นคว้าหาความรู้ของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

2.4 ด้านกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ จัดโครงการกิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของประชาคมอาเซียนตลอดจนความสำคัญของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนของไทยกับกลุ่มประเทศสมาชิกในทุก ๆ ๑ ๓ จัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เป็นต้น

2.5 ด้านกิจกรรมที่แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและสถาบันพระมหากษัตริย์ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา วันสำคัญของประเทศไทยและร่วมกิจกรรมเทิดพระเกียรติสถาบันพระมหากษัตริย์ ด้วยวิธีการจัด โครงการปลูกจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และส่งเสริมประชาธิปไตย เพื่อปลูกจิตสำนึกของนักศึกษาให้มีความรัก ความสามัคคี รู้จักเสียสละ เป็นต้น

2.6 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์การศึกษานอกระบบอำเภอจัดโครงการนำความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้นักศึกษายึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง สุจริต ไม่ทิ้งถิ่นฐาน จัดโครงการด้วยรูปแบบค่ายวิชาการและศึกษาดูงาน เป็นต้น

2.7 ด้านกิจกรรมลูกเสือและกิจกรรมอาสาชวูกาชาด ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ จัดให้มีกิจกรรมเข้าค่ายพักแรมลูกเสือและชวูกาชาดอย่างน้อย 1 ครั้งต่อปีการศึกษาและจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนบำเพ็ญประโยชน์และมีจิตอาสา ควรจัดให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งการฝึกอบรมให้ความรู้และฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้นักศึกษาเกิดทักษะแก้ไขปัญหในชีวิตประจำวัน ได้ และรายงานผลการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

2.8 ด้านกิจกรรมด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ จัดส่งเสริมให้มีห้องสำหรับออกกำลังกายและอุปกรณ์เครื่องมือในการออกกำลังกายบริการแก่ชุมชน และจัดหาเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำการใช้บริการที่ถูกต้องและหางบประมาณสนับสนุนด้านการจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อส่งเสริมความสามัคคีจากหน่วยงานภายนอก

2.9 ด้านกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถพิเศษที่มีจำนวนมากที่สุด ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ จัดกิจกรรมส่งเสริมทางวิชาการให้นักศึกษาได้แสดงความสามารถพิเศษ จัดอบรมและเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก

หน่วยงานมาให้ความรู้และสถิติวิธีการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและความถนัด เฉพาะด้านและฝึกอบรมให้มีทักษะและความรู้เพิ่มมากขึ้น

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ในด้านต่าง ๆ และมี ประเด็นที่ค้นพบอันจะเป็นข้อมูลนำไปสู่การวางแผนปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดกิจกรรม พัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัด บุรีรัมย์ ซึ่งผู้วิจัย ได้อภิปรายผลดังนี้

1. การศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกิจกรรมพัฒนาวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้เนื่องมาจากในด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาวิชาการ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ พบปัญหาในการ คำเนินงานและแนวทางการปฏิบัติงานด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาวิชาการ ได้ไม่ครอบคลุมทั้งในด้าน การจัดสื่อการเรียนรู้ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้นอกเวลาให้กับนักเรียน ค่อนข้างน้อย เนื่องจากขาดงบประมาณและขาดความต่อเนื่องในการพัฒนาวิชาการให้กับผู้เรียนเพราะหลักสูตร การจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริม การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย ผู้เรียนอยู่ในวัยทำงานและการ ประกอบอาชีพจึงทำให้จัดกิจกรรมพัฒนาวิชาการให้กับผู้เรียน ได้ไม่เต็มที่ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 4) นอกจากนี้ยังพบว่า การจัดกิจกรรมพัฒนาวิชาการของศูนย์การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ในด้านความเหมาะสมของจำนวนชั่วโมงของ โครงการกิจกรรมรายบุคคลมีการดำเนินการค่อนข้างน้อย การให้ความรู้ความเข้าใจและแนว ทางการทำกิจกรรมพัฒนาวิชาการแก่ผู้เรียนให้เข้าใจและเรียนรู้ร่วมกันตามศักยภาพของแต่ละภาคี เครือข่ายและแต่ละอำเภอในชุมชนมีค่อนข้างน้อย นอกจากนี้ยังพบว่า ศูนย์การศึกษานอกระบบแต่ ละอำเภอมีเวลาในการปฏิบัติงานตามโครงการตามแผนงานที่วางไว้ได้ไม่ครอบคลุมและครูที่จัด กิจกรรมการเรียนการสอนยังขาดการวิเคราะห์ความต้องการและความจำเป็นของผู้เรียนเพื่อนำมา วางแผนพัฒนาทางด้านวิชาการค่อนข้างน้อย สิ่งทีกล่าวมาเหล่านี้จึงเป็นสาเหตุสำคัญที่ส่งผลให้ ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมด้านการพัฒนาวิชาการของศูนย์

การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นต้น ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทศนีย์ ด้านพัฒนามงคล (2552 : 69) ที่ได้ทำการศึกษาปัญหาการจัดการกระบวนการเรียนรู้การศึกษานอกโรงเรียนตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน สังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มเบญจบุรพา ที่พบว่า ปัญหาทางวิชาการในการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้มีปัญหาด้านการจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยการทำให้โครงการ การจัด กระบวนการเรียนรู้โดยการพบกลุ่ม การสอนเสริม มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุดและผลการศึกษายัง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชลธิชา เอี่ยมศิริ (2552 : 70) ได้ศึกษาปัญหาการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหาร ส่วนตำบล เขตอำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า มีปัญหาในด้านการจัดกิจกรรมพัฒนา วิชาการอยู่ในระดับมากและนอกจากนี้ผลการศึกษายังสอดคล้องกับผลการวิจัยของกุลวฑู หลวงจอก (2550 : 135) ที่ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการจัดการศึกษานอกโรงเรียนทหารกองประจำการ หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการจัดการศึกษานอก โรงเรียนสำหรับทหาร กองประจำการ หน่วยบัญชาการสงครามด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการจัดการศึกษามีปัญหามากที่สุด ตามลำดับ

ผลการวิจัยในครั้งนี้ยังพบว่า ปัญหาการจัดการกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ พบปัญหาตรงลงมาคือ ปัญหาด้าน กิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีปัญหามากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ได้ดำเนินการพัฒนา และนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยผ่านสื่อ มีช่องทางสะดวกรวดเร็วเพื่อทำให้นักเรียนได้รับความสะดวก ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการศึกษาค่อนข้างน้อยและดำเนินการยังไม่ครอบคลุมทุกอำเภอ ยังไม่ทั่วถึง ขาดงบประมาณในการจัดหาและบริการสื่อที่ทันสมัยมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และมีสื่อไม่ เพียงพอในการจัดกิจกรรม และขาดวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญชำนาญงานด้านการใช้สื่อและ เทคโนโลยีเฉพาะทางด้านนี้น้อย ทำให้ในการจัดการเรียนการสอนส่งผลให้นักศึกษาได้เข้าถึงข้อมูล และข่าวสารที่ทันสมัยได้ค่อนข้างน้อย จึงทำให้ผู้บริหารและครูมีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาการพัฒนา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มี ปัญหามากที่สุด เป็นต้น ผลการศึกษาในครั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของสำนักงานการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2553 : 9) ที่ได้ศึกษาสภาพปัญหาของการจัดกิจกรรมพัฒนา คุณภาพผู้เรียน จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า การดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพด้าน

เทคโนโลยีสารสนเทศมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ลังขาดวิทยากรที่มีความรู้เฉพาะด้านมาดำเนินการ เป็นต้น นอกจากนี้ผลการศึกษายังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิเศษฐ มีบุญ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดการศึกษานอกโรงเรียนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในพื้นที่ อำเภอกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการจัดการศึกษานอกโรงเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้วัสดุอุปกรณ์และสื่อ น้อย เนื่องจากขาดสื่อและอุปกรณ์เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ เป็นต้น นอกจากนี้ผลการศึกษายังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จากสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด / กทม. จาก 76 จังหวัดทั่วประเทศ ผลการวิจัยพบว่า ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสถานศึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมการสอนตามหลักสูตรได้ไม่ครอบคลุม เนื่องจากขาดงบประมาณสนับสนุนและไม่มีสื่อเพียงพอ ตลอดจนสถานศึกษาขาดความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี เป็นต้น

2. ผลการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ผู้บริหารและครูมีข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาวิชาการมากที่สุด มีดังนี้ คือ ควรมีการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาวิชาการตามเดียวกันทุกอำเภอและมีการวิจัย สำรวจความต้องการของผู้เรียนในด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมและมีการกำหนดเกณฑ์และแนวทางการวัดผลการจัดกิจกรรมพัฒนาวิชาการในแต่ละศูนย์ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งนี้เพราะในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนนั้น ควรให้ผู้เรียนมีโอกาสใช้กระบวนการกลุ่มแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์โดยการฝึกทักษะการคิด การแก้ปัญหาและความมีเหตุผล เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและสามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ควรกำหนดรูปแบบการดำเนินงาน โดยจัดทำเป็นคู่มือการดำเนินงานที่มีรูปแบบและกรอบการดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นมาตรฐานเดียวกัน จากข้อเสนอแนะทางการแก้ปัญหการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิดของกรมวิชาการ (2546 :10) ที่ได้สรุปความสำคัญของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ไว้ว่า ควรกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาโดยยึดผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน และควรมีแนวทางการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมให้สถานศึกษาได้นำไปเป็นแนวทางการดำเนินงานพัฒนากิจกรรมให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล

และบริบทของแต่ละชุมชน ผลการศึกษายังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กุลวรุ หลวงจอก (2550 : 135) ที่ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการจัดการศึกษานอกโรงเรียนทหารกองประจำการ หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวทางการจัดการศึกษานอกโรงเรียนทหารกองประจำการ หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ คือ ควรสำรวจความต้องการของผู้เรียนให้เหมาะสมและเพียงพอสำหรับผู้เรียน ซึ่งแจ้งเกณฑ์และแนวทางวัดผลประเมินผลให้กับนักศึกษาได้รับทราบให้เป็นแนวทางเดียวกัน เป็นต้น นอกจากนี้ผลการศึกษายังสอดคล้องกับผลการวิจัยของรัชดา คงคาหลวง (2550 : 122) ได้ดำเนินการศึกษาความต้องการและแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการศึกษานอกระบบ โรงเรียนและการศึกษาดำเนินการตามอรรถศาสตร์ของบางหนังสือกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ควรมีแนวทางและกำหนดแนวทางมาตรฐานในการวัดผลการศึกษา ควรมีการวิจัยและแก้ไขปัญหาลงถึงผู้เรียนและผู้เรียนควรมีเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลที่มีมาตรฐานเดียวกันและมีการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบและควรประเมินผลทุกครั้ง เป็นต้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของวิเชียร มิ่งแก้ว (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา พบข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ควรมีการให้ความรู้เรื่องการศึกษาและข่าวสารข้อมูลทางการศึกษาให้กับผู้เรียน และในการดำเนินการจัดกิจกรรมควรมีแผนงานกิจกรรมนักเรียนที่มุ่งเน้นด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนชัดเจน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบอำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์ ได้แนวทางในการปรับปรุง พัฒนา เพื่อเกิดประโยชน์ในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาดำเนินการตามอรรถศาสตร์อำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ซึ่งได้ข้อสรุปถึงปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาดำเนินการตามอรรถศาสตร์อำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ในแต่ละด้านซึ่งมีข้อค้นพบจากการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ด้านกิจกรรมพัฒนาวิชาการ โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คุรุมีการจัดหาสื่อการเรียนรู้เพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้นอกเวลาให้กับนักศึกษา รองลงมาคือ คุรุมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาวิชาการให้กับผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ควรมีการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาวิชาการตามเดียวกันทุกอำเภอและมีการวิจัย สำรวจความต้องการของผู้เรียน ในด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการก่อนดำเนินการจัดกิจกรรม และมีการกำหนดเกณฑ์และแนวทางการวัดผลการจัดกิจกรรมพัฒนาวิชาการในแต่ละศูนย์ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้แต่ละศูนย์การเรียน ได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพวิชาการเป็นกรอบแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจนมีมาตรฐานเดียวกัน เพื่อสร้างแนวปฏิบัติร่วมกันจะทำให้การจัดกิจกรรมพัฒนาวิชาการมีประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้มาตรฐานมากยิ่งขึ้น

2. ปัญหาด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีปัญหา มากที่สุด ในด้านพัฒนาและนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยผ่านสื่อมีช่องทางสะดวกรวดเร็วเพื่อให้ นักเรียนได้รับความสะดวกในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการศึกษาค้นข่าวน้อยและดำเนินการยังไม่ ยังไม่ทั่วถึง ขาดงบประมาณและบริการสื่อที่ทันสมัยและมีสื่อไม่เพียงพอและขาดวิทยาการที่มีความเชี่ยวชาญชำนาญงานด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีเฉพาะทางด้านนี้น้อย ทำให้ในการจัดการเรียนการสอนส่งผลให้นักเรียนได้เข้าถึงข้อมูลและข่าวสารที่ทันสมัยได้ค่อนข้างน้อย ดังนั้นศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ควรมีการจัดหางบประมาณ ตั้งแผนงบประมาณในการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยในทุกอำเภอให้มีมาตรฐานเดียวกัน เพื่อเพิ่มศักยภาพในการเข้าถึงข้อมูลให้กับนักเรียนได้อย่างทั่วถึงอันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ได้รับความรู้และข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย และเป็นมาตรฐานเดียวกัน ทั้งจังหวัด จะทำให้ปัญหาการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ลดลง และเป็นการส่งเสริมการจัดการศึกษาทางไกลกับนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตร ซึ่งเป็นนักเรียนที่อยู่ในวัยทำงานและศึกษาต่อเพิ่มเติมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหাজัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นผู้เรียนและผู้ปกครองในชุมชนเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศและแนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจากบุคลากรหลายฝ่ายมากขึ้น
2. ควรศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหাজัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดอื่นๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่กว้างขวางมากยิ่งขึ้น
3. ศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหাজัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยนำการวิจัยเชิงคุณภาพเสริมและแก้ปัญหাজัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพิ่มขึ้น

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____ . (2551). พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ : สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.
- กรมการศึกษานอกโรงเรียน. (2546). คู่มือการอบรมบุคลากรผู้ใช้หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุ.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ . (2545). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กุลวรุ หลวงจอก. (2551). ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับทหารกองประจำการ หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- จงจิต สุธาอรรด. (2542). ปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนตามความคิดของนักศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ใจจริง บุญเรืองรอด. (2542). กิจกรรมรวมหลักสูตร. กรุงเทพฯ : ฝ่ายเอกสารและตำราสถาบันราชภัฏสวนคูสิต.
- ชลธิชา เอี่ยมศิริ. (2552). ปัญหาการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตามความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชินวรรณ บุญเกียรติ. (2553). เอกสารประกอบการบรรยายนโยบายเรียนฟรี 15 ปี. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.

- ชัยศ อิมสวรรค์. (2552). การศึกษาสำหรับผู้อยู่นอกระบบโรงเรียน. รวมบทความการศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปี 2552. หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานส่งเสริม
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
กรุงเทพฯ : รัตติการพิมพ์.
- ทัศนีย์ คำนพัฒนามงคล. (2552). การศึกษาปัญหา การจัดการกระบวนการเรียนรู้การศึกษานอก
โรงเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด
กลุ่มเบญจบุรพา. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณรงค์ แผ้วพลสง และคณะ. (2557). การสำรวจความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อนโยบายเรียน
ฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 1. ค้นเมื่อ 15
กรกฎาคม 2557, จาก <http://www.buriram1.go.th/>.
- นภัสวรรณ คลับไชสง. (2546). การศึกษาประสิทธิภาพของข้าราชการครูตามการประเมินของ
นักเรียนบางละมุง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. (การบริหาร
การศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). วิธีการสร้างสถิติสำหรับการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 6). สุวีริยาสาส์น.
กรุงเทพฯ.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. บุรีรัมย์ :
ภาควิชาทดสอบและวิจัยทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- รัชดา ทงคาหลวง. (2550). ความต้องการและแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการศึกษา
นอกระบบโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัยของบ้านหนังสือ กรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การศึกษานอกระบบโรงเรียน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิเชียร มิ่งแก้ว. (2546). ศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนา
ผู้เรียนในโรงเรียนประเภทสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
(การบริหารการศึกษา). สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลา.

- วิเชษฐ มีบุญ. (2549). การจัดการศึกษานอกโรงเรียนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิโรจน์ แก้ววันเพ็ญ. (2539). การศึกษาปัญหาด้านกิจกรรมนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สายพิน แก้วงามประเสริฐ. (2557). นโยบายเรียนฟรี 15 ปี ก็ควรเรียนฟรีอย่างมีคุณภาพ. สืบค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม 2557, จาก <http://www.kroobannok.com>.
- สมร บำขุนทด. (2555). สภาพการดำเนินงานโครงการสนับสนุนการจัดการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย 15 ปี ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุพิน บุญชูวงศ์. (2542). หลักการสอน. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- สุรเทพ คั่นประเสริฐ. (2546). การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนประเภทการศึกษานอกระบบ เพื่อรองรับการฝึกอาชีพของนักเรียนและผู้ว่างงาน. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ธนบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- สุนทร โคตรบรรเทา และคณะ. (2545). สัมฤทธิ์ผลของการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนนอกระบบประเภทศิลปศึกษาและอาชีวศึกษาตามหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษานอกระบบการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). แนวทางการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2557). รายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี

15 ปี อย่างมีคุณภาพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.

สำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ. สืบค้นเมื่อ 18 กรกฎาคม 2557, จาก www.inspect8.moe.go.th/.

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2551). สภาพความต้องการ

และแนวทางการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำหรับสตรี
กลุ่มเสี่ยง. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดพันธ์ พลับพลึงขิง.

_____. (2553). แนวทางการจัดการเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้น

พื้นฐาน พุทธศักราช 2551. นนทบุรี : โรงพิมพ์ไทยพับลิก เอ็ดดูเคชั่น.

_____. (2555). กรอบการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ปี 2555. กรุงเทพฯ : กลุ่ม

ส่งเสริมการปฏิบัติการ สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

_____. (2556). แนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบายการจัด

การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : กลุ่มส่งเสริมการปฏิบัติการ
สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์. (2555).

การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ. บุรีรัมย์ : กลุ่มส่งเสริม

การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์.

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์. (2557). รายงาน

ผลดำเนินงานการจัดโครงการจัดงานชุมนุมลูกเสือการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย

จังหวัดบุรีรัมย์. บุรีรัมย์ : กลุ่มส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

จังหวัดบุรีรัมย์.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโพธาราม. (2556). รายงานการ

ดำเนินการจัดโครงการค่ายวิชาการ “คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ
ภาษาไทย”. นุรีรัมย์ : ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
อำเภอโพธาราม.

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสตึก. (2556). รายงานผลการดำเนินงาน

โครงการอบรมรณรงค์ป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในนักศึกษา กศน. อำเภอสตึก.
นุรีรัมย์ : ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสตึก.

Albury, R.G. (1977 , March). “The development of guiding principles for the establishment and

organization of a parish day community school;” **Dissertation Abstracts**

International. 9(37) : 5678 -A.

Emilliano, A.E. (1995). “ Activities and procedures of some community school in the United

States And their implications for the Philippines;” **Dissertation Abstracts**

International. 20(6) : 2155 -A.

Morgan, B.M. (1987, April). “Cooperative learning : Teacher use classroom life social integration

And student achievement;” **Dissertation Abstracts International**. 75 (2) : 3043.

Father old, P. (1993). **Student Perspectives on motivation experiences in literacy**

learning. Agent. GA : National. Reading Research Center.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

แบบสอบถามเลขที่.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์
2. คำตอบของแต่ละท่านอาจแตกต่างกันได้ ไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด ผู้วิจัยจะใช้คำตอบในการวิจัยครั้งนี้นำเสนอข้อมูลในภาพรวมเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น
3. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอนดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มี 2 ข้อ
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 50 ข้อ
 - ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์

ขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นางสาวชนพิศ ลากจิตร
นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

สถานภาพตำแหน่ง

1. ผู้บริหาร
2. ครู

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพ

ผู้เรียนของศูนย์การศึกษาอนุบาลและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ช่องที่ตรงกับความเป็นจริงและตรงกับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษาอนุบาลและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งมีคำตอบอย่างละ 5 ระดับ มีระดับปัญหาดังนี้

ระดับคะแนน	5	แปลความหมายว่า มีปัญหาในระดับมากที่สุด
ระดับคะแนน	4	แปลความหมายว่า มีปัญหาในระดับมาก
ระดับคะแนน	3	แปลความหมายว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง
ระดับคะแนน	2	แปลความหมายว่า มีปัญหาในระดับน้อย
ระดับคะแนน	1	แปลความหมายว่า มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบคำถาม

ตัวอย่าง

ข้อที่	ข้อความ	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
0	ด้านหลักสูตร จัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาวิชาตามหลักสูตร สถานศึกษา	✓

จากตัวอย่าง

ข้อ 0 หมายความว่า ตามสภาพเป็นจริงที่ปรากฏ ท่านมีความคิดเห็นว่าปัญหาการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาวิชาตามหลักสูตรสถานศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับมาก

ข้อที่	การดำเนินงานการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของศูนย์การศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
1. กิจกรรมพัฒนาวิชาการ						
1	ครูมีการจัดหาสื่อการเรียนรู้เพื่ออำนวยความสะดวก ในการเรียนรู้นอกเวลาให้กับนักเรียน
2	ครูมีการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนเพื่อนำมาเป็น ข้อมูลในการจัดกิจกรรมพัฒนาทางด้านวิชาการ
3	ครูมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาวิชาการให้กับผู้เรียนอย่าง ต่อเนื่อง
4	ครูมีการให้ความรู้ทางวิชาการกับผู้เรียน โดยวิทยากรผู้มี ความรู้ความสามารถในเรื่องนั้นๆ โดยตรง
5	จำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความเหมาะสม
2. กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต						
6	ครูมีการจัดกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกับการดำเนิน ชีวิตประจำวันของผู้เรียน
7	ครูมีการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนเพื่อนำมาเป็น ข้อมูลในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต
8	ครูมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตให้กับผู้เรียน อย่างต่อเนื่อง
9	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกิจกรรมตามความสนใจ
10	ครูมีการให้ความรู้ด้านทักษะชีวิตกับผู้เรียน โดยวิทยากร ผู้มีความรู้และประสบการณ์
3. กิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยี						
11	ครูมีการจัดทำคู่มือเทียบโอนความรู้ โดยการทดสอบเพื่อ ประเมินความรู้ สำหรับผู้ที่มีความรู้อยู่แล้ว
12	ครูมีการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อช่องทางเพื่อ การศึกษา ETV
13	ครูมีการจัดการเรียนการสอนร่วมกับเครือข่าย

ข้อที่	การดำเนินงานการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
14	ครูจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนเข้าถึงข้อมูลและ ข่าวสารที่ทันสมัย
15	ครูมีอุปกรณ์และสื่อการจัดการเรียนการสอนอย่าง เพียงพอ
4. กิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน						
16	ครูมีการจัดกิจกรรมเพื่อประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษา รู้จักประวัติความเป็นมาของประชาคมอาเซียน
17	ครูมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาเพื่อ การสื่อสาร เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน
18	ครูมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางด้าน เศรษฐกิจ การค้า การลงทุน ของประชาคมอาเซียน
19	ครูมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ด้านสังคม เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา ฯลฯ
20	ครูจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ด้านการเมือง การปกครอง ได้แก่ ประชาธิปไตยของประเทศไทย
5. กิจกรรมที่แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและสถาบันพระมหากษัตริย์						
21	ครูมีการจัดกิจกรรมในวันสำคัญของชาติร่วมกับ นักศึกษา
22	ครูมีการจัดกิจกรรมในวันสำคัญของศาสนา
23	ครูมีการจัดกิจกรรมในวันสำคัญของพระมหากษัตริย์ ร่วมกับนักศึกษา
24	ครูมีการส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ
25	ครูมีการเข้าร่วมกับชุมชนในการจัดกิจกรรมวันสำคัญ ต่าง ๆ

ข้อที่	การดำเนินงานการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
	6. กิจกรรมการเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง					
26	ครูจัดกิจกรรม โดยส่งเสริมให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติ จริง
27	ครูจัดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมุ่งเน้นตามความสนใจของนักศึกษา
28	ครูจัดกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษายึดถือการประกอบอาชีพ ด้วยความถูกต้อง สุจริต ไม่ทิ้งถิ่นฐาน
29	ครูมีการถ่ายทอดความรู้ที่เป็นประโยชน์ให้กับชุมชน
30	ผู้บริหารและครูเป็นต้นแบบการดำเนินชีวิตตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
	7. กิจกรรมลูกเสือและกิจกรรมยุวกาชาด					
31	ครูมีการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ-ยุวกาชาดที่ถูกต้อง ตามข้อบังคับของคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ
32	ผู้บริหารแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานลูกเสือ-ยุวกาชาดอย่าง ชัดเจน
33	ครูจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมลูกเสือ-ยุวกาชาดอย่าง เพียงพอและเอื้อต่อการจัดกิจกรรม
34	ครูมีการจัดกิจกรรมลูกเสือ-ยุวกาชาดสอดคล้อง กับสภาพท้องถิ่น
35	ครูจัดพิธีเปิดประชุมกองลูกเสือ-ยุวกาชาดสอดคล้องกับ สภาพท้องถิ่น
36	ครูจัดหาและเตรียมสถานที่ฝึกภาคสนามมีความ เหมาะสมเอื้อต่อการจัดกิจกรรม
37	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้พัฒนาหาความรู้ เพิ่มเติมอยู่เสมอ
38	ผู้บริหารนิเทศ ติดตาม กำกับกับการจัดการเรียน การสอนอย่างต่อเนื่อง

ข้อที่	การดำเนินงานการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของศูนย์การศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
39	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ลูกเสือ-ยุวกาชาด ด้วยการปฏิบัติจริง
40	ครูรายงานผลการดำเนินกิจกรรม-ยุวกาชาดให้ ผู้เกี่ยวข้องทราบ
8. กิจกรรมด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ						
41	ครูมีการจัดกิจกรรมด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพภายใน องค์กรเป็นประจำ
42	มีการจัดกิจกรรมด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพที่สร้าง ความสามัคคี เสริมสร้างสุขภาพใช้เวลาว่างให้เป็น ประโยชน์
43	ครูมีอุปกรณ์ ด้านกีฬาและการออกกำลังกายไว้คอย ให้บริการอย่างเพียงพอ
44	ครูส่งเสริมให้นักศึกษาและบุคลากรเล่นกีฬาและออก กำลังกาย
45	ครูมีการจัดกิจกรรมตรวจสอบสุขภาพประจำปี
9. กิจกรรมเสริมสร้างความสามารถพิเศษ						
46	ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาแสดงความสามารถ พิเศษ
47	ครูส่งเสริมนักศึกษาที่มีความสามารถพิเศษให้มีโอกาส พัฒนาความสามารถในระดับที่สูงขึ้น
48	ครูเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้เพื่อสร้างแรง บันดาลใจให้นักศึกษาค้นหาความสามารถของตนเอง
49	ครูจัดเวทีให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนความสามารถกับ นักศึกษาสถาบันอื่นๆ
50	ครูส่งเสริมให้นักศึกษาที่มีความสามารถพิเศษถ่ายทอด ความรู้และประสบการณ์ให้เพื่อนๆ รับทราบ

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับทางการแก้ไข
ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
อำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์

1. ด้านการดำเนินงานการจัดกิจกรรมพัฒนาวิชาการ

แนวทางการแก้ไขปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

2. ด้านการดำเนินงานการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต

แนวทางการแก้ไขปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการดำเนินงานการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยี

สารสนเทศ

แนวทางการแก้ไขปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

4. ด้านการดำเนินงานการจัดกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน
แนวทางการแก้ไขปัญา

.....

.....

.....

.....

.....

5. ด้านการดำเนินงานการจัดกิจกรรมที่แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและ
สถาบันพระมหากษัตริย์
แนวทางการแก้ไขปัญา

.....

.....

.....

.....

.....

6. ด้านการดำเนินงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
แนวทางการแก้ไขปัญา

.....

.....

.....

.....

.....

7. ด้านการดำเนินงานการจัดกิจกรรมลูกเสือและกิจกรรมยุวภาษา
แนวทางการแก้ไขปัญา

.....

.....

.....

.....

.....

8. ด้านการดำเนินงานการจัดกิจกรรมด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ

แนวทางการแก้ไข้ปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

9. ด้านการดำเนินงานการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถพิเศษ

แนวทางการแก้ไข้ปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม
ชวนพิศ ลากจิตร์

ภาคผนวก ข

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Reliability Coefficients

N of Cases = 30 Items = 50

Alpha = .964

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๕๔๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายสถิตย์ ทองเหลา

ด้วย นางชวนพิศ ลาภจิตร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบ อำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์” โดยมี ดร.สาธิต ผลเจริญ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นอมล สมकुณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๖๕๔๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางพรรณิ ราชจันทร์

ด้วย นางชวนพิศ ลากจิตร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบ อำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์” โดยมี ดร.สาธิต ผลเจริญ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๕๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๖๕๔๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวนันท์ สิทธิสาท

ด้วย นางชวนพิศ ลาภจิตร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกกระบบ อำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์” โดยมี ดร.สาธิต ผลเจริญ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงมูล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๕๕๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๓ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอชุมพลบุรี

ด้วย นางชวนพิศ ลากจิตร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน อำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์” โดยมี ดร.สาธิต ผลเจริญ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือ ในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางชวนพิศ ลากจิตร ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับ กำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑(๑)/ว๕๖๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๙ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน

ด้วย นางชานพิศ ลากจิตร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบ อำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์” โดยมี ดร.สาธิต ผลเจริญ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยการนี้นักศึกษา มีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องใน การศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษา เข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวชวนพิศ ลากจิตร
วัน เดือน ปี เกิด	31 กรกฎาคม 2527
สถานที่เกิด	ตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	139 หมู่ที่ 2 ตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ โทร. 09-1016-4032 E-mail : Chaunpis@buriram.nfe.go.th
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	พนักงานราชการ ตำแหน่ง ครู กศน.ตำบล
สถานที่ทำงานในปัจจุบัน	ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสตึก สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย จังหวัดบุรีรัมย์
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2540 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองม่วง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2543 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2546 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิชาเอก คอมพิวเตอร์วิทยาลัยการอาชีพสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2549 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิชาเอก คอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2552 ระดับปริญญาตรี (บธ.บ.) วิชาเอก การบริหารทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2558 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์